

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 45/2005(1))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης 28 Ιουνίου 2006

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Νίκου Παπαμιχαήλ, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, και Άλεξ Ευθυβούλου Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στη παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου διερευνά αυτεπάγγελτα τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις των άρθρων **26(1)(β)** περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των κανονισμών **21(1)** και **21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το άρθρο **26(1)(β)** αναφέρει:

«Οι εκπομπές κάθε αδειούχου σταθμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές— της ψηλής ποιότητας.»

Ο κανονισμός **21(1)** αναφέρει:

«Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.»

Ο κανονισμός **21(4)** αναφέρει:

«Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα

προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι».

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. 15.3.2005 έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή/ και παραστάσεις και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού όπως δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Στην προαναφερθείσα επιστολή τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία:

1. Στις **16.11.04** μεταξύ των ωρών **18:20-19:00**, προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης** επεισόδιο της κυπριακής κωμικής σειράς «**Ντέτεκτιβς**», το οποίο δεν διέπεται από την αρχή της ψηλής ποιότητας κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Συγκεκριμένα μεταδόθηκε μεταξύ άλλων το πιο κάτω λεκτικό:

-Εν θα ελευθερωθώ, εν να ελευθερωθώ τζαι κατισι σου χτηνό, εε χτηνό.

-Άρκεψες τωρά;

-Είσαι ένα χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό...

-Σταμάτα τζαι εν να σου το ξανακλείσω.

-Χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό.

-Βρίξε, σκασμός, επέλλανες μας.

-Είσαι χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό...

-Ξέρεις ότι οι φίλοι σου εκλείσαν το τηλέφωνο;

-Ίντα πράμαν;

-Νομίζουν ότι μπλοφάρω, νομίζουν ότι λαλώ πελλάρες.

-Τζαι τωρά... Χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό....

Τωρά θα σου δώκω άλλη μιαν ευκαιρία τζαι σκάσε με τούτο το χτηνό. Άκουσες!

-Χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό... Τζαι αν δε γίνει τίποτε;

-Αν δεν γίνει τίποτε πιάστα τζαι εγύρασιν.

-Δηλαδή...

-Δηλαδή κιχχχ!

-Μα που τα καλά;

-Οϊ που τα κακά.

- Χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό...

-Μεν ξαναπείς χτηνό.

- Χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό...

-Σταμάτα τζαι εν να σε καθαρίσω.

- Χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό...

-Ως δαμέ κανεί!

- Χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό... Τζαι εκτός τούτου... Χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό, χτηνό...

-Ηλίθια σκάσε! Σκάσε κόρη σκάσε.

2. Στις **16.11.04** μεταξύ των ωρών **18:20-19:00**, προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης** επεισόδιο της κυπριακής κωμικής σειράς «**Ντέτεκτιβς**», χωρίς ο σταθμός να λάβει μέτρα ώστε η εκπομπή να ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας κατά παράβαση του κανονισμού **21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Γεγονότα στο υποστοιχείο 1.

3. Στις **16.11.04** μεταξύ των ωρών **18:20-19:00**, προβλήθηκε εντός οικογενειακής ζώνης επεισόδιο της κυπριακής κωμικής σειράς «Ντέτεκτιβς», κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκε λεκτικό, **χωρίς ο σταθμός να λάβει μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και καλαισθησίας στη γλώσσα**, κατά παράβαση του κανονισμού **21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Γεγονότα στο υποστοιχείο 1.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Δικηγόρος του Σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου σε επιστολή του ημερομηνίας **15.03.05** αναφέρει:

«Γνωρίζω λήψη της επιστολής σας ημερ. 15.03.05

Ο Σταθμός δηλώνει ότι θα εκπροσωπηθεί κατά την εξέταση/ακρόαση της υπόθεσης.

Ο Σταθμός θα υποβάλει τις απόψεις και παραστάσεις του εντός 15 ημερών».

Σε νέα του επιστολή ημερομηνίας 24.03.05 ο κ. Παπαφιλίππου αναφέρει:

«Εσωκλείω τις απόψεις της εταιρείας παραγωγής της σειράς.

Ο Σταθμός τις υιοθετεί και επιπλέον θα στηριχθεί στο καθημερινό λεξιλόγιο της κυπριακής κοινωνίας.

Θα εμφανισθούμε στην ακρόαση».

Στην επιστολή του ο κ. Παπαφιλίππου επισυνάπτει και την απάντηση της εταιρείας παραγωγής την οποία υπογράφει ο κ. Κούλης Νικολάου και στην οποία αναφέρει τα ακόλουθα:

«Αναφορικά με επιστολή σας που έλαβα και είχε ως θέμα καταγγελία από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για την τηλεοπτική σειρά «Οι Ντετέκτιβ», που ήμουν παραγωγός εγώ, δηλώνω τα εξής:

Η συγκεκριμένη σκηνή που αναφέρεται στην καταγγελία όπου η ηθοποιός Βίβιαν Νικολαΐδου ερμηνεύει με χάρη και καθόλου χυδαιότητα, χαρακτήρα ανθρώπου περιορισμένης νοημοσύνης και αποκαλεί μέσα από το χαρακτήρα αυτό τον απαγωγέα της με χάρη και κωμικότητα «χτηνόν, χτηνόν, χτηνόν», φράση η οποία χρησιμοποιείται από το κοινωνικό σύνολο των ανθρώπων και σαν χαϊδευτικό κοσμητικό επίθετο αλλά και σαν βρισιά.

«Χτηνόν» σημαίνει ζώο.

Η λέξη «χτηνόν», ουσιαστικά πηγάζει κατά τον Μπαμπινιώτη, από το ρήμα κτώμαι και αφού ο άνθρωπος ανέκαθεν είχε ως κτήμα του διάφορα ζώα (γαϊδούρια, κατσίκες, σκύλους κ.τ.λ.) τα ονόμασε κτηνά. Οι λέξεις λοιπόν κτήνος-κτηνό-ζώο χρησιμοποιούνται απεριόριστα από ελληνικές και κυπριακές σειρές και στο κρατικό ίδρυμα και στους άλλους εμπορικούς σταθμούς, χωρίς να έχω εις γνώση μου να έγινε κάποια παρατήρηση ή κάποια καταγγελία.

Κρατώντας την επιστολή σας τις τελευταίες τρεις μέρες συζήτησα με αρκετούς πολίτες αυτού του τόπου, καθηγητές, ιερείς και απλούς πολίτες, το θέμα της καταγγελίας, βλέποντας και το επεισόδιο και οι απόψεις που πήρα ήταν λίγο αρνητικές ως προς τον τρόπο που κρίνονται τα πράγματα στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης. Άκουσα δηλαδή φράσεις όπως:

«Ο Μεσαίωναs έχει τελειώσει»

«Ελληνικές σειρές χρησιμοποιούν λέξεις όπως γαμώτο, αι γαμήσου, μαλάκες και κανείς δεν λέει τίποτα, και καταγγέλλουν μια αθώα γραφική κυπριακή σειρά;»

«Το Super Bingo που υποδεικνύει στα παιδιά το τζόγο δεν έχει πρόβλημα και έχει πρόβλημα μια απλή καθημερινή κωμωδία κυπριακής παραγωγής;»

Και εδώ βάζω και τη δική μου απορία κ. Παπαφιλίππου. Από τους 30.000 τηλεθεατές που είδαν και άκουσαν το συγκεκριμένο επεισόδιο πόσες παρατηρήσεις πήραμε από αυτούς τους τηλεθεατές; Περισσότερο από μία;

Τη λέξη «χτηνόν», την άκουσα χιλιάδες φορές σε κυπριακές σειρές και εκτός ANTI. Δεν πέρασε από το μυαλό μου, ότι θα είναι εκτός πλαισίων νομιμότητας όσον αφορά τη δεοντολογία της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης γι' αυτό και χρησιμοποιήθηκε ανεπιφύλακτα.

Επειδή όμως δεν φτιάχνω εγώ τους νόμους απολογούμαι και ελπίζω να με καταλαβαίνετε».

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ.15.6.2006 κάλεσε το σταθμό να εμφανισθεί στη συνεδρία της την Τετάρτη 28.6.2006 στις 16:45 για την εξέταση της υπόθεσης.

Στις 15.6.2006 ο Πρόεδρος του σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου ανέφερε τα εξής:

«Σχετική είναι η σημερινή σας επιστολή με την οποία μα πληροφορείτε ότι η υπόθεση ορίσθηκε στις 28.6.2006.

Εφόσον ο φάκελος είναι ώριμος, παρακαλώ να μας ορίσετε ημερομηνία για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου και παράδοση του πορίσματος του ερευνώντος λειτουργού. Με τη παραλαβή των εγγράφων θα χρειαστούμε λίγες μέρες για την μελέτη του φακέλου.»

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ.26.6.2006 πληροφόρησε το σταθμό ότι έχει κάνει δεκτό το αίτημα για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, και τον κάλεσε να εμφανιστεί στα γραφεία της Αρχής στις 21.6.2006 και ώρα 10:00 π.μ. για το πιο πάνω σκοπό.

Στις 23.6.2006 ο Δικηγόρος κ. Χρ. Χριστοφίδης για την Λ. Παπαφιλίππου & ΣΙΑ με επιστολή του ανέφερε τα εξής ενεργώντας εκ μέρους του σταθμού ανέφερε τα εξής για την υποθέση με Αρ. Φακ. 45/2005(1):

«Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό ANTENNA.

A) Προδικαστικές Ενστάσεις:

1. Όπως προκύπτει από το διοικητικό φάκελο, ο οποίος επιθεωρήθηκε την 21/06/2006, η διερεύνηση της παρούσας υπόθεσης άρχισε μετά από υποβολή δυο παραπόνων. Στο έντυπο διερεύνησης παραβάσεων που βρέθηκε στο διοικητικό φάκελο, στο χώρο όπου καταγράφονται τα στοιχεία του παραπονούμενου, υπάρχει η ένδειξη «ανώνυμος» Παραμένει δηλαδή αδιευκρίνιστο το εάν ο παραπονούμενος παρέμεινε ανώνυμος ή αν είχε δώσει εθελουσίως τα στοιχεία του. Οι λεπτομέρειες του παραπόνου είναι στοιχεία του διοικητικού φακέλου τα οποία η Αρχή υποχρεούται να κοινοποιήσει στο σταθμό (σύμφωνα με το άρθρο 43(6) του Νόμου 158(1)/99), ιδιαιτέρως λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η ερευνώσα λειτουργός στηρίχθηκε στα εν λόγω παράπονα για να κρίνει το σταθμό εκ πρώτης όψεως ένοχο.

2. Όπως προκύπτει από το διοικητικό φάκελο η ερευνώσα λειτουργός δεν προέβη ποτέ σε δέουσα έρευνα, όπως επιτάσσει τόσο η σχετική με την ραδιοτηλεόραση νομοθεσία, όσο και οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου και ο Νόμος 158(1)/99. Η έλλειψη δέουσας έρευνας τεκμαίρεται:
  - α) από το γεγονός ότι η υπόθεση ανατέθηκε στη λειτουργό για διερεύνηση στις 18/11/2004 και αυτή υπέβαλε το πόρισμα του (με το οποίο βρήκε το σταθμό εκ πρώτης όψεως ένοχο) δυο εργάσιμες μέρες μετά, δηλαδή στις 22/11/2004. Είναι εύκολο να αντιληφθεί κανείς ότι σε δυο μέρες είναι αντικειμενικά αδύνατο να γίνει «δέουσα» έρευνα και να μελετηθούν όλες οι πτυχές της παρούσας υπόθεσης.

  - β) από το γεγονός ότι η ερευνώσα λειτουργός δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κατάθεση και δεν συνέλεξε οποιαδήποτε μαρτυρία για να στηρίξει την θέση της ότι η επίδικη εκπομπή δεν διέπεται από την αρχή της υψηλής ποιότητας, δεν ανταποκρίνεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και ότι σ' αυτήν δεν τηρήθηκαν οι γενικά παραδεκτοί κανόνες της ευπρέπειας και καλαισθησίας στη γλώσσα.

3. Το πόρισμα είναι εντελώς αναιτιολόγητο κατά παράβαση των νομολογημένων αρχών του διοικητικού δικαίου και του άρθρου 26 του Νόμου 158(1)/99, καθώς η ερευνώσα λειτουργός καταλήγει αυθαίρετα στο συμπέρασμα ότι η επίδικη εκπομπή δεν διέπεται από την αρχή της υψηλής ποιότητας, δεν ανταποκρίνεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και ότι σ' αυτήν δεν τηρήθηκαν οι γενικά παραδεκτοί κανόνες της ευπρέπειας και καλαισθησίας στη γλώσσα, **χωρίς καμία απολύτως αιτιολογία.**

4. Η Αρχή παρέλειψε να αποσείσει το βάρος απόδειξης που έφερε.

5. Παράβαση της Αρχής της καλής πίστης:

Σύμφωνα με το **άρθρο 51(1) του νόμου 158(1)/99** λοιπόν, «Η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο, ώστε να εξαπατά ή να ταλαιπωρεί χωρίς λόγο το διοικούμενο».

Σύμφωνα με τον Σπηλιωτόπουλο (Ε. Π. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος Η, 11^η έκδοση, υποσημείωση 162), Η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, αποτελεί κριτήριο για την συνταγματικότητα νομοθετικών διατάξεων. Στο πεδίο του διοικητικού δικαίου, αποτελεί ειδικότερη γενική αρχή συνταγματικής προέλευσης, δηλαδή στοιχείο της αρχής της Νομιμότητας που διέπει την δράση της Διοίκησης. Εξάλλου η αρχή αυτή αποτελεί και γενική αρχή του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου.

Σύμφωνα με τα αναφερθέντα στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Ελένη Θεοφύλακτου ν. Δημοκρατίας (Προσφυγή αρ. 164/89, απόφαση ημερ. 31/12/1990, «την αρχή της καλής πίστης παραβιάζει και η αντιφατική συμπεριφορά της διοίκησης προς τον ιδιώτη, γιατί, μια τέτοια συμπεριφορά προσβάλλει την εμπιστοσύνη του προς αυτή».

Στην προκειμένη περίπτωση:

- Υποβλήθηκε παράπονο στις 17/11/2004.
- Ο Διευθυντής ανέθεσε την υπόθεση για διερεύνηση σε λειτουργό στις 18/11/2004.
- Η ερευνώσα λειτουργός υπέβαλε το πόρισμα της στις 22/11/2004.
- Τέσσερις μήνες μετά, η Αρχή στη συνεδρία της υπ' αρ. 12/2005, ημερ. 09/03/2005, έκρινε εκ πρώτης όψεως ένοχο το σταθμό και αποφάσισε την προώθηση της υπόθεσης.
- Στις 15/03/2005 η Αρχή κοινοποίησε στο σταθμό τις εις βάρος του καταγγελίες, καλώντας τον να υποβάλει τις θέσεις του.
- Ο σταθμός υπέβαλε τις αρχικές του θέσεις /τοποθετήσεις με επιστολή του ημερ. 24/03/2005.
- Έκτοτε η Αρχή δεν έδωσε καμία απάντηση στο σταθμό και δεν προώθησε περαιτέρω την υπόθεση, δίδοντας στο καλόπιστο σταθμό την εντύπωση ότι έλαβε υπόψη της τις θέσεις αυτού και τερμάτισε την σχετική διαδικασία.
- Δεκαπέντε όμως μήνες μετά και συγκεκριμένα στις 15/06/2006, ο σταθμός προς έκπληξη του παρέλαβε επιστολή της Αρχής με την οποία πληροφορήθηκε ότι η υπόθεση ορίσθηκε για ακρόαση στις 28/06/2006.

Καθίσταται λοιπόν αντιληπτό ότι στην προκειμένη περίπτωση είχε δημιουργηθεί εν τοις πράγμασι μια προστατευόμενη εμπιστοσύνη από την Αρχή, η οποία παρανόμως έχει αρθεί στις 15/06/2006.

B) Επί της ουσίας:

1) Ισχυριζόμενη παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του Νόμου 7(1)/98:

«26.—(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου σταθμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές—
(β) της υψηλής ποιότητας»

Για να στοιχειοθετηθεί παράβαση της παραπάνω διατάξεως, η Αρχή έχει το βάρος να αποδείξει ότι η επίδικη εκπομπή δεν διέπεται από τις αρχές της υψηλής ποιότητας.

Είναι η θέση μας ότι η Αρχή εν προκειμένω δεν έχει αναλύσει το περιεχόμενο και δεν έχει διευκρινίσει τι περιλαμβάνει η αόριστη αξιολογική έννοια «ψηλή ποιότητα» κατά παράβαση του άρθρου 12 του Συντάγματος.

Περαιτέρω υποστηρίζουμε ότι η επίδικη εκπομπή δεν έχει εξετασθεί στην ολότητα της, αλλά έχουν απομονωθεί συγκεκριμένα αποσπάσματα αυτής. Θέση μας, είναι εάν η συγκεκριμένη εκπομπή ιδωθεί στο σύνολο της, **θα διαπιστωθεί ότι πρόκειται για μία εξαιρετική τηλεοπτική παραγωγή η οποία θέτει ψηλά τον πήχη όσον αφορά παρομοίου είδους εκπομπές χάριν στην υψηλή ποιότητα της σκηνοθεσίας του σεναρίου, της πρωτοτυπίας και της εν γένει παραγωγής.**

Από την καταγγελία του σταθμού για παράβαση του άρθρου 26(1)(β) με το απόσπασμα που έχει απομονωθεί, **συνάγεται ότι η Αρχή έχει δώσει την δική της ερμηνεία στην έννοια της «ποιότητας», εκτός του γράμματος του Νόμου και εν πάση περιπτώσει δεν αναλύει καν το λόγο για τον οποίο η εκπομπή κατά τη γνώμη της δεν ήταν υψηλής ποιότητας, Η Αρχή είναι αυτή που πρέπει να αποδείξει ότι η εκπομπή δεν ήταν υψηλής ποιότητας και δεν μπορεί να μετακυλίει το βάρος στο σταθμό.**

Καθίσταται λοιπόν αντιληπτό ότι με την γενική και αόριστη τοποθέτηση της Αρχής ότι η επίδικη εκπομπή δεν διέπεται από τις αρχές της υψηλής ποιότητας, δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί κατ' ουδένα τρόπο παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του Νόμου.

Άνευ βλάβης των πιο πάνω θέσεων μας, υποστηρίζουμε περαιτέρω ότι η επίδικη εκπομπή ευρίσκεται σε υψηλό ποιοτικό επίπεδο που συνάδει με την κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και της πολιτιστικής ανάπτυξης της χώρας: Η συγκεκριμένη σκηνή η οποία αναγράφεται στις λεπτομέρειες των ισχυριζόμενων παραβάσεων, παρουσιάζει την ηθοποιό Βίβιαν Νικολαΐδου να ερμηνεύει με χάρη και καθόλου χυδαιότητα, χαρακτήρα ανθρώπου περιορισμένης νοημοσύνης και αποκαλεί μέσα από το χαρακτήρα αυτό τον απαγωγές της με χάρη και κομικότητα «χτηνόν, χτηνόν, χτηνόν», φράση η οποία από το κοινωνικό σύνολο των ανθρώπων και σαν χαϊδευτικό κοσμητικό επίθετο αλλά και σαν βρισιά «Χτηνόν», σημαίνει ζώο. Η λέξη «χτηνόν», ουσιαστικά πηγάζει κατά το Μπαμπινιώτη, από το ρήμα κτώμαι και αφού ο άνθρωπος ανέκαθεν είχε ως κτήμα του διάφορα ζώα (γαϊδούρια, κατσίκες, σκύλους κτλ.) τα ονόμασε κτηνά. Οι λέξεις, λοιπόν, κτήνος-κτηνόν-

ζώο, εντάσσονται στην καλώς ομιλούμενη κυπριακή διάλεκτο και όχι μόνο δεν ενοχλούν κανένα, αλλά είναι και καθόλα αποδεκτές.

2) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 21(1) της ΚΔΠ 10/2000:

«Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας»

Είναι προφανές ότι ο κανονισμός 21(1) της ΚΔΠ10/2000, δεν ενέχει απαγορευτικό κανόνα και η Αρχή δεν μπορεί να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις για δήθεν παραβίαση αυτού.

Ανευ βλάβης της πιο πάνω θέσης μας, υποστηρίζουμε περαιτέρω ότι η επίδικη εκπομπή ευρίσκεται σε ποιοτικό επίπεδο που συνάδει με την κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας καθώς πρόκειται για εκπομπή που διακρίνεται για την σκηνοθεσία της, το σενάριο, της πρωτοτυπία και της εν γένει παραγωγή. Υιοθετούμε όλα όσα έχουμε αναφέρει πιο πάνω για την πρώτη κατηγορία.

Ισχυριζόμενη παράβαση του κανονισμού 21(4) της ΚΔΠ 10/2000:

«Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για την τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται/ σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι».

Καταρχήν θέση μας είναι ότι ούτε ο κανονισμός 21(4) της ΚΔΠ10/2000, ενέχει απαγορευτικό κανόνα.

Ανευ βλάβης της πιο πάνω θέσης μας, υποστηρίζουμε περαιτέρω ότι το λεκτικό του επιδικού επεισοδίου συνάδει απόλυτα με τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και τη συμπεριφορά, ιδιαιτέρως λαμβανόμενου υπόψη τις ιδιαιτερότητες της κυπριακής διαλέκτου.

Η Αρχή έχει το βάρος να αναλύσει με λεπτομέρεια και σαφήνεια το περιεχόμενο των γενικά παραδεκτών αυτών κανόνων και να αποδείξει περαιτέρω ότι στην προκειμένη περίπτωση επίδικες φράσεις και επίδικοι διάλογοι δεν περιλαμβάνονται σε αυτούς.

Επομένως κατ' ουδένα τρόπο δεν συντρέχει παράβαση της διάταξης.

Περαιτέρω, υιοθετούμε όλα όσα έχουμε αναφέρει πιο πάνω για την πρώτη κατηγορία.

Ο Σταθμός παραιτείται του δικαιώματος προφορικών παραστάσεων στις 28.6.2006.»

Σε ό,τι αφορά τις προδικαστικές ενστάσεις του σταθμού η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Ο σταθμός επιθεώρησε το διοικητικό φάκελο της Υπόθεσης στις 21.6.2006 και όπως διαπίστωσε η διερεύνηση της παρούσας υπόθεσης προέκυψε μετά από δύο ανώνυμα παράπονα. Ο σταθμός είχε την ευκαιρία να ελέγξει και τα έντυπα διερεύνησης παραβάσεων όπου το χώρο όπου καταγράφονται τα στοιχεία του παραπονούμενου υπάρχει η ένδειξη «ανώνυμος» και συνεχίζει να ισχυρίζεται ότι παραμένει αδιευκρίνιστο εάν ο παραπονούμενος παρέμεινε ανώνυμος ή αν είχε δώσει εθελουσίως τα στοιχεία του. Η Αρχή επισημαίνει ότι από το πόρισμα της λειτουργού καθώς και από τα έντυπα διερεύνησης παραβάσεων διαφαίνεται **ξεκάθαρα** ότι η διερεύνηση προέκυψε μετά από δύο ανώνυμα παράπονα **εξ' ου και σύμφωνα με τον κανονισμό 41(2)** η Αρχή προέβη σε αυτεπάγγελτη διερεύνηση αφού λόγω της πληροφόρησης που έτυχε μέσω των ανώνυμων παραπόνων υπέπεσε στην αντίληψή της ότι δυνατό να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών. Η Αρχή τονίζει επίσης ότι οι λεπτομέρειες του παραπόνου έχουν κοινοποιηθεί στο σταθμό αφού έχει δοθεί η ευκαιρία στο σταθμό να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Ο ισχυρισμός του σταθμού ότι η ερευνώσα λειτουργός δεν προέβη ποτέ σε δέουσα έρευνα όπως επιτάσσει η σχετική με τη ραδιοτηλεόραση νομοθεσία και οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου και ο Νόμος 158(1)/99, απορρίπτεται. Η ερευνώσα λειτουργός προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά της σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας μετά από την παρακολούθηση του επεισοδίου της κυπριακής κωμικής σειράς «**Ντέτεκτιβς**» το οποίο προβλήθηκε στις 16.11.04 μεταξύ των ωρών 18:20-19:00. Το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. 22.11.2004 είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια της εν λόγω εκπομπής. Ακολούθως, η Αρχή με βάση τα ενώπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθησή της.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό του σταθμού ότι η Αρχή προέβη σε παράβαση της καλής πίστης διότι μετά την υποβολή των αρχικών θέσεων/ τοποθετήσεων του σταθμού στις 24.3.2005, δεν έδωσε καμία απάντηση στο σταθμό και έδωσε στον καλόπιστο σταθμό την εντύπωση ότι έλαβε υπόψη της τις θέσεις του και τερμάτισε τη σχετική διαδικασία και ότι ο σταθμός προς έκπληξή του παρέλαβε δεκαπέντε μήνες μετά στις 15.6.2006 επιστολή της Αρχής ότι η εν λόγω υπόθεση ορίσθηκε για ακρόαση στις 28.6.2006, η Αρχή τον απορρίπτει. Η Αρχή εξετάζει υποθέσεις με βάση τη σειρά προτεραιότητας που έχουν και στα πλαίσια του προγραμματισμού της. Εξάλλου σε περιπτώσεις κατά τις οποίες διακόπτεται η εξέταση των υποθέσεων από την Αρχή, όπως καλά γνωρίζει ο σταθμός, η Αρχή ειδοποιεί το σταθμό με γραπτή απόφασή της.

Ως εκ τούτου, η Αρχή δεν κάνει αποδεκτές τις προδικαστικές ενστάσεις του σταθμού.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων όπως έχουν εκφρασθεί από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και τον Δικηγόρο του σταθμού και έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή τη βιντεοταινία με την εν λόγω εκπομπή, και κρίνουμε ότι:

Το επεισόδιο της κυπριακής κωμικής σειράς «**Ντέτεκτιβς**» που ο σταθμός μετέδωσε κατά την ημερομηνία **16.11.04** μεταξύ των ωρών **18:20-19:00**, **δεν διέπεται από την αρχή της υψηλής ποιότητας** (υποστοιχείο **1**) κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (ο οποίος τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), **ούτε ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας** (υποστοιχείο **2**) κατά παράβαση του **κανονισμού 21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το επεισόδιο της κυπριακής κωμικής σειράς «**Ντέτεκτιβς**» που ο σταθμός μετέδωσε κατά την ημερομηνία **16.11.04** μεταξύ των ωρών **18:20-19:00** (υποστοιχείο **3**), περιείχε λεκτικό το οποίο **δε συνάδει με τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα** κατά παράβαση του **κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή επισημαίνει ότι στην παρούσα υπόθεση δεν κρίνεται η χρήση της κυπριακής διαλέκτου σε γενικό επίπεδο, αλλά η επαναλαμβανόμενη χρήση της λέξης κτηνόν, γεγονός που δεν συνάδει με το επίπεδο γλωσσικής επικοινωνίας που οφείλει να προβάλλει η τηλεόραση.

Σε ότι αφορά τη θέση του σταθμού ότι οι κανονισμοί 21(1) και 21(4) της ΚΔΠ 10/2000, δεν ενέχουν απαγορευτικό κανόνα, η Αρχή την απορρίπτει και επισημαίνει ότι από τη γραμματική και τελολογική ερμηνεία του κάθε κανονισμού ξεχωριστά και το προστακτικό της διατύπωσής του, σαφέστατα προκύπτει ότι πρόθεση του Νομοθέτη είναι η θέσπιση προνοιών τις οποίες οι σταθμοί υποχρεούνται να τηρούν και να εφαρμόζουν, προβαίνοντας στις ανάλογες εκάστοτε ενέργειες. Πρόθεση του Νομοθέτη με την ένταξη των εν λόγω κανονισμών στους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς ήταν ακριβώς να δώσει στην Αρχή την εξουσία να ρυθμίσει τα εν λόγω θέματα. Εξάλλου αυτό διαφαίνεται και σε συνδυασμό με την όλη φιλοσοφία του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **26(1)(β)** (υποστοιχείο **1**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των κανονισμών **21(1)** (υποστοιχείο **2**) και **21(4)** (υποστοιχείο **3**), των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε αντίθετη περίπτωση, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Λ.Λ.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 45/2005(1))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ»**

Ημερομηνία Απόφασης: 28 Ιανουαρίου 2008

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Αντρου Μιχαηλίδη, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Μαρίας Δωρίτη, και Αλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

Για τον τηλεοπτικό σταθμό «ΑΝΤΕΝΝΑ»: οι Δικηγόροι του σταθμού κ.κ. Γιώργος Βαλιαντής και Μάριος Λαζάρου.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 28 Ιουνίου 2006 η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των κανονισμών **21(1)** και **21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το άρθρο **26(1)(β)** αναφέρει:

«Οι εκπομπές κάθε αδειούχου σταθμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές— της ψηλής ποιότητας.»

Ο κανονισμός **21(1)** αναφέρει:

«Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.»

Ο κανονισμός **21(4)** αναφέρει:

«Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι».

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. 6.12.2006 κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου με επιστολή του ημερομ. 4.1.2007 ανέφερε τα εξής εκ μέρους του σταθμού:

«Με επιστολή της ημερ.6/12/2006, η Αρχή κοινοποίησε στο σταθμό την απόφαση της ημερ.28/6/2005, σύμφωνα με την οποία ο σταθμός κρίθηκε ένοχος για παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του Ν.7(Ι)/1998 και των κανονισμών 21(1) και 21(4) της Κ.Δ.Π. 10/2000 με την οποία τον καλούσε όπως υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Ο σταθμός προχωρεί και δίδει το ιστορικό της διοικητικής διαδικασίας που έλαβε χώρα ενώπιον της Αρχής:

1) Η Αρχή δεν έχει λάβει υπόψη της το πραγματικό και νομικό υπόβαθρο που ο σταθμός υπέβαλε:

- με την επιστολή του ημερ. 24/3/2005, στην οποία επισυναπτόταν και επιστολή της παραγωγής της σειράς ημερ. 22/3/2005.
- με την γραπτή του αγόρευση ημερ. 23/6/2006, με την οποία υποβλήθηκαν προδικαστικές ενστάσεις οι οποίες βασιζόνταν σε γεγονότα που περιήλθαν στην αντίληψη του σταθμού μετά την επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου στις 21/6/2006, καθώς και οι νομικές θέσεις του σταθμού επί της ουσίας των επίδικων κατηγοριών,

βάσει του οποίου ο σταθμός έχει ήδη αποδείξει ότι όλες οι κατηγορίες είναι απαράδεκτες και αβάσιμες.

2) Η Αρχή στερείται αρμοδιότητας και ενεργεί παράνομα.

3) Η Αρχή ενεργούσε με παράνομη συγκρότηση και/ ή σύνθεση.

4) Η απόφαση της Αρχής λήφθηκε χωρίς δέουσα έρευνα, χωρίς λήψη οποιασδήποτε κατάθεσης ή προσκόμιση μαρτυρίας.

5) Η απόφαση της Αρχής είναι αναιτιολόγητη.

6) Όλη η προδικασία που έχει ακολουθήσει η Αρχή πάσχει από ακυρότητα.

7) Χωρίς βλάβη των πιο πάνω, ο σταθμός επικαλείται την Αρχή της αναλογικότητας και δή το άρθρο 41B(2) του Νόμου 7(1)/98 και το άρθρο 52 του Νόμου 158(1)/99.

Αναμένεται ότι η Αρχή δεν θα επιβάλει κύρωση υπο το φως όλων των γεγονότων.»

Στις 14.9.2007 η Αρχή με επιστολή της κάλεσε το σταθμό σε συνεδρία της τη Δευτέρα 24.9.2007 για την εξέταση της υπόθεσης για επιβολή κύρωσης.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού κ. Λουκής Παπαφίλιππου με επιστολή του ημερομ. 14.9.2007 ανέφερε τα εξής εκ μέρους του σταθμού:

« Έχουμε λάβει την ειδοποίηση για Ακρόαση στις 24/9/07.

Στις 24/9 από τις 9.00 π.μ. μέχρι 5.00 μ.μ. θα είμαι με άλλους δύο δικηγόρους του γραφείου ενώπιον της Επιτροπής Έρευνας που όρισε το Υπουργικό Συμβούλιο για την διαφορά της Εθνικής Τράπεζας Κύπρου και της ΕΤΥΚ που συνεχίζει και την 25/9 με το ίδιο συμφωνημένο ωράριο, διότι ένας από τους διαιτητές είναι καθηγητής εξ Ελλάδος που θα έρθει γι' αυτόν τον σκοπό. Η 24^η Σεπτεμβρίου είναι η όγδοη μέρα έρευνας και ακρόασης.

Επομένως αν δεν μπορούν να αναβληθούν οι υποθέσεις, τουλάχιστον να μετακινηθεί η ώρα στις 5.00 μ.μ. για να μπορέσω να είμαι παρών με πολλή δυσκολία που την σημειώνω, αλλά δεν θα ήθελα να προκαλέσω αναστάτωση στο πρόγραμμα σας.»

Στις 14.9.2007 η Αρχή με επιστολή της πληροφόρησε το σταθμό ότι έχει ληφθεί υπόψη η επιστολή του και ως εκ τούτου η Αρχή έκανε δεκτό το αίτημα του για τη μετακίνηση της ώρας εξέτασης από τις 16:15 στις 17:00.

Ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδης με επιστολή του ημερομ. 17.9.2007 ανέφερε τα εξής εκ μέρους του σταθμού:

«Ενεργούμε για το σταθμό Αντέννα.

Με την παρούσα σας πληροφορούμε ότι θα παραστούμε κατά την προγραμματισμένη ακρόαση στις 24/9/2007 και ώρα 17:00.

Για την ακρόαση θα κληθούν και θα προσφέρουν μαρτυρία οι ακόλουθοι:

- 1. Ντίνος Οδυσσέως*
- 2. Κούλλης Νικολάου*
- 3. Νεόφυτος Επαμεινώνδας*
- 4. Λίτσα Λιβέρα»*

Σε συνέχεια με την πιο πάνω επιστολή, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου με επιστολή του ημερομ. 17.9.2007 προς την Λειτουργό της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου κα. Λίτσα Λιβέρα ανέφερε τα εξής εκ μέρους του σταθμού:

«Αρ. Φακ. 45/2005(1)

Με την παρούσα σας καλώ ως μάρτυρα στην ακρόαση της πιο πάνω υποθέσεως, η οποία είναι προγραμματισμένη για τις 24/9/2007 και ώρα 17:00 και σας παρακαλώ όπως επικοινωνήσετε μαζί μου για να διευθετηθεί ο τόπος λήψεως της κατάθεσής σας, ο οποίος μπορεί να είναι είτε το δικό μου γραφείο είτε το δικό σας.

Ενόψει του λίγου χρόνου που απομένει για την ακρόαση, παρακαλώ σε σύντομη απάντηση.»

Επίσης, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου με επιστολή του ημερομ. 17.9.2007 προς τον Διευθυντή της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου κ. Νεόφυτο Επαμεινώνδα ανέφερε τα εξής εκ μέρους του σταθμού:

«Αρ. Φακ. 45/2005(1)

Με την παρούσα σας καλώ ως μάρτυρα στις ακρόασεις των πιο πάνω υποθέσεων, οι οποίες είναι προγραμματισμένες για τις 24/9/2007 και ώρα 17:00 και σας παρακαλώ όπως επικοινωνήσετε μαζί μου για να διευθετηθεί ο τόπος λήψεως της κατάθεσής σας, ο οποίος μπορεί να είναι είτε το δικό μου γραφείο είτε το δικό σας.

Ενόψει του λίγου χρόνου που απομένει για την ακρόαση, παρακαλώ σε σύντομη απάντηση.»

Στις 21.9.2007 ο Διευθυντής της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου κ. Νεόφυτος Επαμεινώδας με επιστολή του πληροφόρησε το σταθμό τα εξής:

«Υποθέσεις Αρ. 45/2005(1), 53/2005(1), 129/2005(1)

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στις επιστολές σας με ημερ.17/9/07, προς τον Διευθυντή της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, τη Λειτουργό κα. Μαριάννα Αλετράρη και τη Λειτουργό κα. Λίτσα Λιβέρα, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, με τις οποίες τους καλείτε ως μάρτυρες στις πιο πάνω υποθέσεις, εναντίον του τηλεοπτικού σταθμού ANTENNA, που είναι ορισμένες για τη συνεδρία της Αρχής που θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 24 Σεπτεμβρίου, 2007 και ώρα 17:00, και να σας πληροφορήσω τα εξής:

Όπως γνωρίζετε, η διαδικασία για τις εν λόγω υποθέσεις βρίσκεται στο στάδιο της επιβολής κύρωσης. Παρόλα αυτά, εάν και εφόσον θέλετε να υποβάλετε ερωτήσεις στους πιο πάνω υπαλλήλους της Αρχής, θα είναι στη διάθεσή σας κατά την ως άνω ημερομηνία, νοουμένου ότι οι ερωτήσεις που θα υποβληθούν θα είναι στα πλαίσια της διαδικασίας για την επιβολή κυρώσεων.»

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου με επιστολή του ημερομ. 21.9.2007 η οποία λήφθηκε στις 24.9.2007 ανέφερε τα εξής εκ μέρους του σταθμού:

«Σχετική η επιστολή μας ημερ.17.9.2007 και η απάντησή σας ημερ.21.9.2007 που ελήφθη σήμερα.

Ο παραγωγός και πρωταγωνιστής της σειράς Κούλλης Νικολάου δυστυχώς είναι στο εξωτερικό γι' αυτό θα ζητηθεί αναβολή στις 24.9.2007 που είναι ορισμένη η υπόθεση.»

Κατά τη συνεδρία της Αρχής με ημερ.24.9.2007 ο κ. Παπαφιλίππου παρουσιάστηκε ενώπιον της Αρχής και ζήτησε αναβολή της εξέτασης της υπόθεσης με αρ.Φακ.45/2005(1) λόγω της απουσίας του μάρτυρα κ. Κούλλη Νικολάου στο εξωτερικό. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε όπως δώσει αναβολή στο σταθμό.

Στις 17.1.2008 η Αρχή με επιστολή της κάλεσε το σταθμό σε συνεδρία της τη Δευτέρα 28.1.2008 στις 17:15 για την εξέταση της υπόθεσης για επιβολή κύρωσης.

Κατά τη συνεδρία της Αρχής ημερομ. 28.1.2008 παρευρέθηκαν εκ μέρους του σταθμού οι Δικηγόροι κ. Γιώργος Βαλιαντής και κ. Μάριος Λαζάρου.

Ο Πρόεδρος της Αρχής κ. Νίκος Παπαϊωάννου ανέφερε στους Δικηγόρους του σταθμού ότι η υπόθεση είναι ορισμένη για σκοπούς επιβολής κυρώσεων και ότι η Αρχή έχει όλα τα επόμενα έγγραφα που απέστειλαν μετά την Απόφασή της και είναι ενήμερη των θέσεων του σταθμού. Ως εκ τούτου, είναι έτοιμη να ακούσει οτιδήποτε θα ήθελαν να ειπωθεί συμπληρωματικά για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Ο κ. Βαλιαντής ανέφερε ότι θα αρχίσει με κάποια γεγονότα-ιστορικό για να διαπιστωθεί κατά πόσο η Αρχή θα δώσει στο σταθμό τα περαιτέρω στοιχεία που θέλει. Στο σημείο αυτό ο κ. Βαλιαντής αναφέρθηκε στο γεγονός ότι από το έντυπο διερεύνησης παραμένει αδιευκρίνιστο εάν ο παραπονούμενος παρέμεινε ανώνυμος ή εάν είχε δώσει εθελουσίως τα στοιχεία του. Επίσης ο κ. Βαλιαντής ανέφερε ότι παραμένει αδιευκρίνιστο και το πότε αποφασίστηκε η διαδικασία διερεύνησης και εάν στη διαδικασία διερεύνησης έχει εμπλακεί ο κ. Παπαμιχαήλ. Ο κ. Βαλιαντής υπέβαλε αίτημα για να δοθούν στο σταθμό τα ως άνω περαιτέρω στοιχεία.

Ο Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε στον κ. Βαλιαντή ότι τα ερωτήματα απαντιούνται από την έρευνα του διοικητικού φακέλου την οποία ήδη διενήργησε ο σταθμός και ότι όλα τα στοιχεία βρίσκονται εκεί. Επίσης, ο Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε στον κ. Βαλιαντή ότι αν κριθεί σκόπιμο, το αίτημα του σταθμού θα σχολιασθεί στην απόφαση της Αρχής.

Ο κ. Βαλιαντής ανέφερε ότι ο σταθμός επιφυλάσσει τα δικαιώματα για τη συγκεκριμένη απόφαση και προχωρά στην κλήση μαρτύρων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής διευκρίνισε ότι οι μάρτυρες μπορούν να προσέλθουν μόνο για θέματα που έχουν σχέση με επιβολή κυρώσεων και ότι στο στάδιο αυτό δεν ξανανοίγει η υπόθεση, όπως τονίστηκε και πιο πριν.

Ο κ. Βαλιαντής απάντησε ότι μάρτυρες θα κληθούν ειδικά για σκοπούς επιμέτρησης της ποινής και θα υπάρχει αίτημα στο τέλος για την ενοχή του σταθμού.

Ακολούθως ο κ. Βαλιαντής κάλεσε ως πρώτο μάρτυρα τον κ. Ντίνο Οδυσσέως, Γενικό Διευθυντή του σταθμού.

Ο κ. Οδυσσέως ανέφερε ότι οι σπουδές του είναι παιδαγωγικές, επίσης τελείωσε τη δημοσιογραφική σχολή EUROPA, από το 1998 μέχρι και το 2005 ήταν Γενικός

Διευθυντής στον τηλεοπτικό σταθμό ΣΙΓΜΑ. Όταν ρωτήθηκε σχετικά από τον κ. Βαλιαντή, ο κ. Οδυσσέως ανέφερε ότι έχει παρακολουθήσει το συγκεκριμένο επεισόδιο της σειράς «Ντέτεκτιβς» και ότι γνωρίζει τις κατηγορίες. Ο κ. Οδυσσέως προχώρησε στα πιο κάτω σχόλια:

Οι φράσεις που χρησιμοποιήθηκαν στο εν λόγω επεισόδιο της κυπριακής σειράς «Ντέτεκτιβς» για τις οποίες κατηγορείται ο σταθμός, είναι φράσεις – ατάκες που χρησιμοποιούνται καθημερινά, δεν είναι ξένες, είναι ιδιωματικές που χρησιμοποιούνται μέσα στη ροή της κυπριακής γλώσσας και δεν ξενίζουν. Εντύπως αυτές οι φράσεις φαίνονται διαφορετικές.

Σε ερώτημα του κ. Βαλιαντή αν με το άκουσμα των φράσεων παραβιάζονται τα ήθη που επικρατούν στην κυπριακή κοινωνία, ο κ. Οδυσσέως απάντησε ότι το κοινό είναι τόσο εξοικειωμένο λεκτικά με εκφράσεις όπως αυτές που αναφέρονται, που δεν πιστεύει ότι επηρεάζουν οποιαδήποτε ηλικία να παρεκκλίνει ή να προχωρήσει σε παραβατικότητα. Ο κ. Οδυσσέως ανέφερε ότι όταν ήταν δάσκαλος σε παιδιά δημοτικού, ηλικίας 6 χρονών, αυτά χρησιμοποιούσαν πολύ βαρύτερες κουβέντες.

Στο σημείο αυτό το Μέλος της Αρχής κα Κουτσελίνη ανέφερε στον κ. Οδυσσέως ότι μπορεί τα παιδιά να είναι εξοικειωμένα με τέτοιο λεξιλόγιο και τον ρώτησε αν τέτοιο λεξιλόγιο πρέπει να αναπαράγεται και αν πρέπει να ενθαρρύνονται να το χρησιμοποιούν ή να αποτρέπονται.

Ο κ. Οδυσσέως απάντησε ότι αν ακουστεί σε ένα επεισόδιο τέτοιο λεξιλόγιο, αυτό δεν είναι αρκετό για να ενθαρρύνει τα παιδιά να το χρησιμοποιούν, πολύ περισσότερο αφού έχουν εξοικειωθεί.

Ο Αντιπρόεδρος της Αρχής κ. Ιωάννου ρώτησε στον κ. Οδυσσέως αν έχει μετρήσει τις λέξεις του κειμένου και του ανέφερε ότι από τις 100, οι 50 είναι η λέξη ‘κτηνόν’.

Στο σημείο αυτό ο κ. Βαλιαντής ρώτησε τον κ. Ιωάννου αν προχωρεί σε αντεξέταση του μάρτυρα.

Ο κ. Ιωάννου ανέφερε στον κ. Βαλιαντή ότι ο σκοπός της ερώτησης του ήταν διευκρινιστικός.

Τέλος, ο κ. Οδυσσέως ανέφερε ότι εάν έγγραφε αυτός το κείμενο δεν θα έγραφε αυτή τη λέξη τόσες φορές.

Ακολούθως ο κ. Βαλιαντής κάλεσε ως δεύτερο μάρτυρα τον κ. Κούλλη Νικολάου, υπεύθυνο της εκτέλεσης και διευθυντή παραγωγής της σειράς.

Ο κ. Νικολάου ανέφερε ότι είναι ηθοποιός στο επάγγελμα και έχει 12 χρόνια που ασχολείται με τον παγκόσμιο κινηματογράφο και την τηλεόραση και τις ποιοτικές παραγωγές και δημιούργησε την εταιρεία παραγωγής. Όταν ρωτήθηκε σχετικά από τον κ. Βαλιαντή, ο κ. Νικολάου ανέφερε ότι σε σχέση με την τηλεοπτική σειρά «Ντέτεκτιβς» ήταν υπεύθυνος της εκτέλεσης και της διεύθυνσης της παραγωγής της και ότι γνωρίζει το συγκεκριμένο επεισόδιο της σειράς και τις κατηγορίες. Ο κ. Νικολάου ανέφερε επίσης ότι έχει ήδη αποστείλει και σχετική επιστολή.

Μετά από σχετική ερώτηση του κ. Βαλιαντή, ο κ. Νικολάου απάντησε ότι είναι εντελώς αντίθετος με το κατηγορητήριο αφού μετά που το έλαβε προχώρησε σε έρευνα, μίλησε σε ανθρώπους της τέχνης, θεολόγους, απλούς, λαϊκούς ανθρώπους και κανένας από αυτούς δεν έδειξε να προσβάλλεται. Επίσης, ο κ. Νικολάου ανέφερε ότι έχει σημασία και πως ειπώθηκαν οι εν λόγω φράσεις. Ο χαρακτήρας που τις έλεγε ήταν μια κοπέλα ελαφρόμυαλη, την οποία κάποιος απήγαγε και τον αποκαλεί 'κτηνό' επειδή είναι κακός.

Ο κ. Νικολάου ανέφερε ότι δεν πιστεύει ότι κάποιος τηλεθεατής θα προσβαλλόταν και θα κατέφευγε σε ενυπόγραφη διαμαρτυρία- καταγγελία.

Μετά από σχετική ερώτηση από τον κ. Βαλιαντή, ο κ. Νικολάου απάντησε ότι τα ήθη της κυπριακής κοινωνίας δεν παραβιάζονται και ότι δεν θα εμπόδιζε το παιδί του να λείπει τη λέξη 'κτηνό'.

Στη συνέχεια της ακροαματικής διαδικασίας, αφού αποχώρησε ο κ. Νικολάου, ο κ. Βαλιαντής παρέθεσε τις γραπτές και προφορικές απόψεις του σταθμού επί του θέματος.

Η Γραπτή Αγόρευση του σταθμού όπως κατατέθηκε από τον κ. Βαλιαντή ενώπιον της Αρχής:

«Α) Χρονολογικός Πίνακας:

1. Την 15/3/2005 η Αρχή κοινοποίησε το σταθμό τις επίδικες κατηγορίες, οι οποίες σχετίζονταν με επεισόδιο της κυπριακής κωμικής σειράς «Ντετέκτιβς», το οποίο μεταδόθηκε την 16/11/2004
2. Την 24/3/2005 ο σταθμός απέστειλε στην Αρχή τις πρώτες του απαντήσεις επί των κατηγοριών, επισυνάπτοντας και σχετική επιστολή του παραγωγού της σειράς.
3. Την 21/6/2006 ο σταθμός δια του εκπροσώπου του προέβη σε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου.
4. Την 23/6/2006 ο σταθμός απέστειλε στην Αρχή γραπτή αγόρευση, με την οποία υπέβαλε προδικαστικές ενστάσεις και τις θέσεις του επί της ουσίας των κατηγοριών.
5. Την 6/12/2006 (6 δηλαδή σχεδόν μήνες μετά), η Αρχή κοινοποίησε στο σταθμό την από 28/6/2006 καταδικαστική της απόφαση.
6. Σε χρόνο μεταγενέστερο της έκδοσης και κοινοποίησης της καταδικαστικής απόφασης ημερ. 28/6/2007, το μέλος της Αρχής κ. Παπαμιχαήλ, έχει παραιτηθεί και έχει αντικατασταθεί.

Β) Εισηγήσεις για ανάκληση της καταδικαστικής απόφασης ημερ. 28/6/2006:

Έστω και την ύστατη ο σταθμός καλεί την Αρχή να ανακαλέσει την απόφαση της ημερ. 28/6/2006, βάσει όλων των αρχών του διοικητικού δικαίου που συνθέτουν την γενική αρχή της

Χρηστής Διοίκησης καθώς και βάσει των αρχών που διέπουν τα της ανάκλησης παρανόμων διοικητικών πράξεων, (παραπέμπουμε ενδεικτικά στα άρθρα 50 και 54 του Νόμου 158(1)/99).

Επισημαίνουμε ότι ο σταθμός ως διοικούμενος, έχει κάθε δικαίωμα να προβάλει δια των εκπροσώπων του την αθωότητα του και να καλεί μια διοικητική αρχή, όπως είναι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου να ανακαλεί έστω και την υστάτη παράνομες διοικητικές πράξεις, καθώς η ίδια η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου έχει από μόνη της την υποχρέωση να ανακαλεί σε οποιοδήποτε στάδιο παράνομες και δυσμενείς για τον διοικούμενο διοικητικές πράξεις. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, διερευνώντας μια παράβαση, ακολουθεί μια σύνθετη διοικητική ενέργεια η οποία ολοκληρώνεται με την πράξη επιβολής κύρωσης, η οποία είναι και η μόνη εκτελεστή διοικητική πράξη. Μέχρι τότε ο σταθμός δικαιούται να προβάλλει την αθωότητα του.

Η απόφαση της Αρχής ημερ. 28/6/2006 είναι παράνομη και επομένως πρέπει να ανακληθεί, για τους εξής λόγους

1. Παράνομη συμμετοχή κ. Παπάμιχαηλ:

Όπως αναφέρουμε πιο πάνω, σε χρόνο μεταγενέστερο της έκδοσης και κοινοποίησης της καταδικαστικής απόφασης ημερ. 28/6/2007, το μέλος της Αρχής κ. Παπάμιχαηλ, έχει παραιτηθεί και έχει αντικατασταθεί.

Από το διοικητικό φάκελο προκύπτει ότι ο κ. Παπαμιχαήλ συμμετείχε:

1. στη σύνθεση της Αρχής στη συνεδρία της υπ. αρ. 12/2005, ημερ. 9/3/2005, στην οποία η Αρχή «εξέτασε το πόρισμα» που υπέβαλε η Λειτουργός και βρήκε το σταθμό εκ πρώτης όψεως ένοχο και επομένως αποφάσισε να προωθήσει τις υποθέσεις.
2. στη σύνθεση της Αρχής στη συνεδρία κατά την οποία λήφθηκε η καταδικαστική απόφαση της Αρχής ημερ. 28/6/2006.

Προκύπτουν λοιπόν τα ακόλουθα:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης με την προηγούμενη σύνθεση της, μετέχοντας του κ. Παπαμιχαήλ, είχε λειτουργήσει και αξιολογήσει το πόρισμα και είχε καταλήξει στην κρίση για εκ πρώτης όψεως ενοχή, ως συλλογικό όργανο και ακολούθως είχε λειτουργήσει και αξιολογήσει όλα τα συγκεντρωθέντα στοιχεία και είχε καταλήξει στην καταδικαστική της απόφασης.

Η εξέταση του πορίσματος, η αξιολόγηση των συγκεντρωθέντων στοιχείων, η αξιολόγηση του νομικού και πραγματικού υλικού και η τελική κρίση για ενοχή του σταθμού, έγιναν λαμβανομένης υπόψη της κρίσης του κ. Παπαμιχαήλ προς διαμόρφωση της συλλογικής κρίσης. Επομένως, σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν το της δράσης των συλλογικών οργάνων και ειδικότερα τα περί της νόμιμης συγκρότησης - νόμιμης σύνθεσης - νόμιμης λειτουργίας, δεν είναι επιτρεπτό να προχωρήσει η διαδικασία, εφόσον αυτή

στηρίζεται στις προπαρασκευαστικές αποφάσεις της Αρχής ημερ. 9/3/2005 και 28/6/2006.

Η Αρχή με τη νέα πράξη συγκρότησης, είναι νέο, διαφορετικής σύνθεσης συλλογικό όργανο και επομένως δεν είναι δυνατόν να γίνεται λόγος για συνέχιση διαδικασίας, ώστε οι κρίσεις της προηγούμενης σύνθεσης να μετατρέπονται σε κρίσεις της άλλης.

Οι πιο πάνω αρχές έχουν χαραχθεί από καιρό από την Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου:

Στην υπόθεση *«The Republic of Cyprus, through the Public Service Commission v. Yiannis Safirides, Revisional Jurisdiction Appeal No. 332, (1985) 3 CLR, 163»* έχει κριθεί ότι εφόσον ένα συλλογικό διοικητικό όργανο αλλάξει σύνθεση με νέα πράξη συγκρότησης, δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει κρίσεις και αξιολογήσεις πραγματικών γεγονότων της προηγούμενης σύνθεσης. Παραθέτουμε το σχετικό απόσπασμα:

“We hold the view that impressions formed by a collective organ at interviews of candidates do not constitute “facts”; they constitute the subjective evaluation “connected with the persons of which the collective organ concerned is composed at the material time” as the learned President of this Court observed; and such material cannot be used, some three years later, by a differently constituted organ which is expected to exercise its own discretion for the selection of the most suitable candidate for appointment or promotion”.

Στην υπόθεση 655/2003, **Βραχίμης Χατζηχάννας εναντίον Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω ΕΔΥ, απόφαση ημερ. 15/7/2004**, όπου τα γεγονότα προσομοιάζουν περισσότερο με αυτά της παρούσας υπόθεσης (καθώς η συζήτηση αφορούσε την αντικατάσταση ενός μόνο μέλους) όπως και εν προκειμένω, έχουν κριθεί τα ακόλουθα:

«Η Συμβουλευτική Επιτροπή, με την τότε σύνθεση της, μετέχοντος και του κ. Οικονομίδη, είχε λειτουργήσει και αξιολογήσει την απόδοση των υποψηφίων κατά την προφορική εξέταση ως συλλογικό όργανο. Η αξιολόγηση αυτή έγινε σε αναφορά με την κρίση και του κ. Οικονομίδη προς διαμόρφωση της συλλογικής κρίσης. Δεν ήταν επιτρεπτό να χρησιμοποιηθεί η αξιολόγηση εκείνη εφ' όσον η σύνθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής είχε αλλάξει με την αποχώρηση του κ. Οικονομίδη και την αντικατάσταση του από τον κ. Ιωάννου έστω και αν ο κ. Ιωάννου δεν μετείχε στη διαδικασία. Η κρίση της Συμβουλευτικής Επιτροπής κατά την πρώτη διαδικασία ως συλλογικού οργάνου δεν μπορούσε να μετατραπεί σε ατομική ενός εκάστου των τεσσάρων από τα πέντε μέλη της τα οποία συνέθεταν τη νέα Συμβουλευτική Επιτροπή για να καταλήξει ως συλλογική κρίση αυτής. Επρόκειτο για διαφορετικής σύνθεσης συλλογικό όργανο και δεν ήταν δυνατό να γίνεται λόγος για συνέχιση διαδικασίας ώστε οι κρίσεις της μίας σύνθεσης να μετατρέποντο ως κρίσεις της άλλης»

Σύμφωνα με όλα τα πιο πάνω, υποβάλλουμε ότι η Αρχή κωλύεται να προωθήσει περαιτέρω μια διαδικασία η οποία στηρίζεται στην προπαρασκευαστική απόφαση της προηγούμενης σύνθεσης.

2. Παράβαση της Αρχής της Καλής Πίστης:

Όπως αναφέρουμε πιο πάνω, η καταδικαστική απόφαση ημερ. 28/6/2006, κοινοποιήθηκε στο σταθμό την 6/12/2006, δηλαδή 6 σχεδόν μήνες μετά την έκδοση της.

Είναι η θέση μας ότι με τις πιο πάνω ενέργειες της η καθ' ής ενήργησε κατά παράβαση της Αρχής της Καλής πίστης και επομένως κατά παράβαση νόμου, εφόσον η Αρχή της Καλής πίστης βρίσκεται κωδικοποιημένη και στο άρθρο 51 του νόμου 158(1)/99. Και επεξηγούμε:

Η Αρχή της καλής πίστη, είναι μια από τις αρχές οι οποίες συνθέτουν την Αρχή της Χρηστής Διοίκησης. Άλλωστε και το άρθρο 51 του νόμου 158(1)/99, περιλαμβάνεται στο Μέρος Χ του Νόμου το οποίο φέρει τον τίτλο « ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ».

*Σύμφωνα με το **άρθρο 51(1) του νόμου 158(1)/99** λοιπόν, « Η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο, ώστε να εξαπατά ή να ταλαιπωρεί χωρίς λόγο το διοικούμενο».*

Σύμφωνα με τον Σπηλιωτόπουλο (Ε.Π.Σπηλιωτόπουλος Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος Π, 11^η έκδοση, υποσημείωση 162), Η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, αποτελεί κριτήριο για την συνταγματικότητα νομοθετικών διατάξεων. Στο πεδίο του διοικητικού δικαίου, αποτελεί ειδικότερη γενική αρχή συνταγματικής προέλευσης, δηλαδή στοιχείο της αρχής της Νομιμότητας που διέπει την δράση της Διοίκησης. Εξάλλου η αρχή αυτή αποτελεί και γενική αρχή του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου.

Από όλα όσα έχουμε αναφέρει παραπάνω, προκύπτει ότι πίσω από το σύνολο των ενεργειών της Αρχής, κρύβεται μια ασυνέπεια και μια κακοπιστία οι οποίες εκδηλώθηκαν, εξωτερικεύτηκαν και εξαιτίας αυτών ο σταθμός υπέστη ταλαιπωρία. Η Αρχή δεν είχε κανένα απολύτως λόγο να καθυστερήσει τόσο πολύ την κοινοποίηση των προσβαλλόμενων αποφάσεων της στο σταθμό. Είχε κάθε δυνατότητα και ευχέρεια να κοινοποιήσει στο σταθμό τις εις βάρος του αποφάσεις άμα τη εκδόσει αυτών. Η μή έγκαιρη κοινοποίηση των καταδικαστικών αποφάσεων, εμποδίζει το σταθμό να γνωρίζει την τελική θέση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης και στην ουσία ναρκοθετεί την ορθή λειτουργία του σταθμού και των τηλεοπτικών δρώντων που η Αρχή πρέπει να διαφυλάττει. Επίσης η τόσο μεγάλη καθυστέρηση δημιούργησε στο σταθμό την πεποίθηση - καλή πίστη ότι η Αρχή δεν είχε αποφασίσει εναντίον τους. Την εμπιστοσύνη αυτή ήρθε να ανατρέψει η τόσο αργοπορημένη κοινοποίηση.

3. Αναιτιολόγητη Απόφαση:

Αποτελεί βασικότερη αρχή του διοικητικού δικαίου ότι οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται έπειτα από άσκηση διακριτικής εξουσίας πρέπει να είναι επαρκώς και

δεόντως αιτιολογημένες, ιδίως όταν πρόκειται για πράξεις οι οποίες είναι δυσμενείς για τον διοικούμενο, όπως συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση. (Βλ. άρθρο 26 του Νόμου 158(Ι)/99).

Στην καταδικαστική απόφαση απλά καταγράφονται οι νομοθετικές πρόνοιες και ένα αυθαίρετο - αστήρικτο συμπέρασμα. Καμία διερεύνηση, καμία ανάλυση των επιμέρους συστατικών στοιχείων των επίδικων διατάξεων, καμία υπαγωγή πραγματικών γεγονότων στο νομικό κανόνα.

4. Έλλειψη δέουσας έρευνας:

Είναι παγίως νομολογημένο ότι η παράλειψη διεξαγωγής δέουσας έρευνας, η οποία προξενεί έλλειψη γνώσης των ουσιωδών γεγονότων, αποτελεί από μόνη της λόγο ακύρωσης λόγω της παράβασης των αρχών του διοικητικού δικαίου. Η σχετική απόφαση καθίσταται το προϊόν πλημμελούς άσκησης της σχετικής διακριτικής ευχέρειας και ακυρώνεται επειδή ισοδυναμεί με απόφαση αντίθετη προς το νόμο και καθ' υπέρβαση ή κατάχρηση εξουσίας (βλ. *Xarolitos v. Republic* (1967) 3 CLR. 703, *Frangedes v. Republic* (1968) 3 CLR 90, *Jordanou v. Republic* (1967) 3 CLR 245, *Andreou v. Republic* (1973) 3 CLR 101, *HadjiPaschali v. Republic* (1980) 3 CLR 101, *Zinieris (No.1) v. Republic* (1975) 3 CLR 224, *Economou v. Republic* (1970) 3 CLR 420, *Paphitis v. Republic* (1967) 3 CLR 300, *Ioannides v. Republic* (1972) 3 CLR 318, *Δημοκρατία v. Ματθαίου, Α.Ε. 832/12.7.90* και *Φιλιππίδης v. Δημοκρατίας, Υποθ. 711/96/27.5.97*). Η ίδια αρχή ισχύει και σε σχέση με απόφαση που έχει ληφθεί χωρίς επαρκή γνώση και έρευνα όλων των σχετικών παραγόντων (βλ. *Tryfon v. Republic* (1968) 3 CLR. 28, 42 *Carayainnis v. Republic* (1969) 3 CLR 341, *Christides v. Republic* (1966) 3 CLR 341, *Kyprianides v. Republic* (1965) 3 CLR 519, *Andreou, πιο πάνω και Φιλιππίδης, πιο πάνω*). Η έκταση, ο τρόπος και η διαδικασία που θα ακολουθηθεί ποικίλλει ανάλογα με το υπό εξέταση ζήτημα, ανάγεται δε στη διακριτική ευχέρεια της διοίκησης (*Δημοκρατία v. Κοινότητας Πυργών κ.α., ΑΕ 1518/1.11.96*, *Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας v. Ζάμπογλου, ΑΕ 1575/14.7.97* και *Nicolaou v. Minister of Interior and Another* (1974) 3 CLR 189). Η μορφή της έρευνας είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Η τελική εκτίμηση των γεγονότων και η λήψη της σχετικής απόφασης αποτελεί καθήκον και υποχρέωση του αρμόδιου οργάνου. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα (βλ. *Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας v. Ζάμπογλου, Α.Ε. 1575/14.7.97*). Η έρευνα είναι επαρκής εφόσον εκτείνεται στη διερεύνηση κάθε γεγονότος που σχετίζεται με το θέμα που εξετάζεται (βλ. *Motorways Ltd -v- Δημοκρατίας Α.Ε. 2371/25.6.99*).»

Εν προκειμένω, η Αρχή καμία έρευνα δεν διεξήγαγε επί του θέματος και, καμία μαρτυρία δεν προσκόμισε από τους αποδέκτες της επίδικης σειράς, ώστε να έχει ίδια γνώση επί του κοινωνικού περιβάλλοντος. Οι επίδικες διατάξεις, για παράβαση των οποίων καταδικάσθηκε ο σταθμός των αιτητών, εμπειρεύσαν στην αντικειμενική τους υπόσταση αόριστες - αξιολογικές έννοιες. Η καθ'ής παρέλειψε να αναλύσει το περιεχόμενο των εν λόγω εννοιών, παραλείποντας κυρίως να ερευνήσει το κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο μεταδόθηκε η επίδικη σειρά. Καμία έρευνα δεν διεξήγαγε η Αρχή επί του θέματος και καμία μαρτυρία δεν

προσκόμισε από οποιαδήποτε μέλος της κυπριακής κοινωνίας (από την οποία προέρχεται το τηλεοπτικό κοινό), ώστε να εξετάσει το κοινωνικό περιβάλλον.

Γ) Αίτημα για περαιτέρω και καλύτερες λεπτομέρειες:

Άνευ βλάβης των πιο πάνω, αναφέρουμε τα ακόλουθα

Σε περίπτωση που η Αρχή επιμένει στην παρανομία και δεν ανακαλεί την καταδικαστική της απόφαση, ζητούμε περαιτέρω και καλύτερες λεπτομέρειες του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου με σκοπό να μπορέσουμε να αποκτήσουμε πλήρες δικαίωμα γνώσης και να προωθήσουμε την Υπεράσπιση μας.

1) Έντυπο Διερεύνησης Παραβάσεων:

Το πρώτο έγγραφο που ανευρέθηκε στο διοικητικό φάκελο, είναι το έντυπο «Διερεύνησης Παραβάσεων».

Αναφορικά λοιπόν με το εν λόγω έντυπο, ζητούμε όπως διευκρινιστούν και/ή δοθούν περαιτέρω και καλύτερες λεπτομέρειες για τα ακόλουθα ερωτήματα:

- I. Το παράπονο λήφθηκε τηλεφωνικά ή γραπτώς;
- II. Ο παράπονου μένος έδωσε τα στοιχεία του ή παρέμεινε ανώνυμος;
- III. Πότε λήφθηκε το παράπονο;
- IV. Τι ακριβώς ανέφερε ο παράπονου μένος στο εν λόγω παράπονο του;
- V. Ποιος αποφάσισε την έναρξη διαδικασίας διερεύνησης;
- VI. Ποιος όρισε ερευνών λειτουργό;

2) «Απόσπασμα Πρακτικών από τη Συνεδρία της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αρ. 12/2005 ημερ. 9.3.2005 σελ. 2 παράγραφος αρ. 3»:

- I. Ποια η αιτιολογία για την απόφαση της Αρχής να κρίνει εκ πρώτης όψεως ένοχο το σταθμό και επομένως να προωθήσει την υπόθεση;
- II. Υπήρχε μειοψηφία στην απόφαση της Αρχής να κρίνει εκ πρώτης όψεως ένοχο το σταθμό ή η εν λόγω απόφαση λήφθηκε ομόφωνα;
- III. Το «απόσπασμα Πρακτικών» σε ποια πρακτικά αναφέρεται; Γιατί δεν υπήρχε ολοκληρωμένο, άρτιο πρακτικό της εν λόγω Συνεδρίας της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου στον διοικητικό φάκελο που μας δόθηκε για επιθεώρηση;

IV. Ποίος κατέγραψε τα πρακτικά;

V. Στην εν λόγω συνεδρία ήταν παρούσα και η ερευνώσα λειτουργός;

3) **Σημείωμα Λειτουργού ημερ. 22/11/2004 - Πόρισμα:**

I. Πότε και από ποιόν λήφθηκε η απόφαση για αυτεπάγγελτη διερεύνηση, στην οποία αναφέρεται η λειτουργός στην τρίτη παράγραφο της πρώτης σελίδας του σημειώματος;

II. Στην πρώτη παράγραφο της δεύτερης σελίδας αναφέρεται ότι «Μετά τη διερεύνηση και παρακολούθηση της εκπομπής...». Ζητούμε περαιτέρω και καλύτερες λεπτομέρειες του τρόπου διερεύνησης και τι ακριβώς περιλάμβανε αυτή.

III. Η λειτουργός έλαβε οποιεσδήποτε καταθέσεις από οποιαδήποτε πρόσωπα;

4) **Κατηγορητήριο που απεστάλη στο σταθμό με επιστολή της Αρχής ημερ. 15/3/2005:**

I. Γιατί το κατηγορητήριο δεν φέρει υπογραφή;

II. Σε ποια συνεδρία της Αρχής υιοθετήθηκε και συντάχθηκε το εν λόγω κατηγορητήριο;

5) **Επιστολή σταθμού ημερ. 24/3/2005:**

I. Η πιο πάνω επιστολή (με την οποία ο σταθμός υπέβαλε τις πρώτες του απαντήσεις στις κατηγορίες που αντιμετώπιζε και με την οποία επισυνάφθηκε γραπτή μαρτυρία) εξετάστηκε καθόλου από οποιονδήποτε;

II. Κρίθηκε το περιεχόμενο της από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης;

6) **Εσωτερικό Σημείωμα Λειτουργού ημερ. 29/3/2005:**

I. Ποίος ο σκοπός της σύνταξης του πιο εσωτερικού αυτού σημειώματος από την λειτουργό;

II. Η Αρχή επιλήφθηκε του εν λόγω εσωτερικού σημειώματος;

Αιτούμεθα όπως μας παραχωρηθούν οι πιο πάνω λεπτομέρειες και/ή τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, με σκοπό να μπορέσει ο σταθμός να γίνει κοινωνός των πραγματικών γεγονότων που περιβάλλουν την υπόθεση, να αποκτήσει δηλαδή το δικαίωμα γνώσης, ώστε να μπορεί να προετοιμάσει με όλα τα δυνατά όπλα την Υπεράσπιση του και να αποκτήσει επομένως ουσιαστικό δικαίωμα ακρόασης.

Νομική βάση αιτήματος:

Βασικότετη αρχή του διοικητικού δικαίου είναι η **Αρχή της Φυσικής Δικαιοσύνης και της προστασίας του Διοικουμένου**. Βασικός δε κανόνας που πηγάζει από τις αρχές αυτές είναι αυτός που στα λατινικά εκφράζεται «**audi alteram partem**». Σύμφωνα με τον κανόνα αυτό, όπως εφαρμόζεται στο Διοικητικό Δίκαιο, (**ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΑΚΡΟΑΣΗΣ**), ο διοικουμένος έχει το δικαίωμα, πριν από την έκδοση δυσμενούς γι' αυτόν πράξης, να διατυπώσει τις απόψεις του ύστερα από σχετική κλήση του από το Διοικητικό όργανο/αρχή.

Σύμφωνα με τον **Μ.Στασινόπουλο** (στο σύγγραμμα του «Δικαίωμα Ακροάσεως του Διοικουμένου ενώπιον των Διοικητικών Αρχών», Κεφ. 2, παρ. 3 (I) σελ.50), «Γενική Αρχή του Δικαίου, απαγορεύει στη Διοίκηση να λάβει οποιοδήποτε δυσμενές μέτρο κατά του διοικουμένου, χωρίς να διασφαλίσει την υπεράσπιση αυτού. Το δικαίωμα της ακροάσεως (ή της Υπερασπίσεως) αναλύεται συνήθως σε 3 στοιχεία, τα εξής:

- Δικαίωμα του διοικουμένου να λάβει γνώση των στοιχείων της υπόθεσης του.
- Δικαίωμα να εκθέσει τις απόψεις του, δηλαδή να ακουσθεί (δικαίωμα ακροάσεως *stricto sensu*)
- Υποχρέωση της Διοίκησης να λάβει υπόψιν τις απόψεις του διοικουμένου»

Αυτές οι αρχές έχουν κωδικοποιηθεί στο **άρθρο 43 του Νόμου 7(1)/98**.

Το Δικαίωμα της Ακροάσεως θεμελιώνεται και σε σειρά αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου, όπως στις υποθέσεις Χριστοφής Ιωάννου ν. Δημοκρατίας (Αρ. Προσφ. 290/89), Χριστόδουλος Φυσεντζίδης ν. Δημοκρατίας (1971) 3 ΑΑΔ και Νικόλας Μελέτης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (Αρ. Προσφ. 911/87).

Περαιτέρω, είναι βασική αρχή του διοικητικού δικαίου, ότι για να παραχωρηθεί ουσιαστικά το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης, πρέπει να δοθούν όλα τα στοιχεία που αποτελούν μέρος του διοικητικού φακέλου στο διοικουμένο, ώστε να μπορέσει να υπερασπιστεί με όλα τα δυνατά όπλα (ισότητα όπλων). Έχει καθιερωθεί από την επιστήμη του διοικητικού δικαίου, το λεγόμενο «δικαίωμα γνώσης».

Σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 43 του Νόμου 158(1)/99:

«Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει δικαίωμα ακρόασης, μπορεί, ύστερα από γραπτή αίτηση του, να λάβει γνώση των στοιχείων του σχετικού διοικητικού φακέλου. Το αρμόδιο διοικητικό όργανο μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση του να απορρίψει ολόκληρο ή μέρος του αιτήματος, αν η ικανοποίηση του παραβλάπτει το υπηρεσιακό ή το συμφέρον τρίτου προσώπου»

«Το δικαίωμα της πρόσβασης στα διοικητικά στοιχεία, όπως προβάλλει μέσα από τις διατάξεις του Συντάγματος, των νόμων και των διεθνών συμβάσεων, περιέχει δύο βασικό στοιχεία. Το πρώτο, είναι η απαίτηση από την πλευρά του πολίτη για γνώση των στοιχείων και το δεύτερο, είναι η υποχρέωση, που επιβάλλεται στη διοίκηση να ικανοποιήσει την απαίτηση αυτή. Αυτό σημαίνει καταρχήν, ότι η διοίκηση οφείλει να θέτει στη διάθεση του πολίτη, όλα εκείνα τα στοιχεία, που κατά την κοίση του τελευταίου, είναι χρήσιμα και πρόσφορα για την προάσπιση με τον καλύτερο

τρόπο των συμφερόντων του. Είναι λοιπόν, αυτονόητο, ότι η διοικητική αρχή θα πρέπει σε αυτήν τη διαλεκτική σχέση με τον πολίτη να είναι ειλικρινής και «έντιμη», χωρίς να αποκρύπτει από τον ενδιαφερόμενο οτιδήποτε μπορεί να αποτελέσει στοιχείο για την ικανοποίηση των συμφερόντων του. Η ενημέρωση και μάλιστα η ορθή και πλήρης, αποτελεί αξίωση έναντι της διοικητικής Αρχής, η οποία ικανοποιώντας την απαίτηση του πολίτη θα πρέπει να είναι «υπηρετική». (Χρίστος Παν. Δετσαρίδης «Το Δικαίωμα Γνώσης των Διοικητικών Εγγράφων», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2006, σελ. 3)

«Η αρχή της πρόσβασης του πολίτη στα διοικητικά στοιχεία, ως αρχή της συμμετοχής των πολιτών στη διοικητική διαδικασία, σχετίζεται άμεσα με την **αρχή της φανερότητας και ανοικτής δράσης της διοίκησης, που περιλαμβάνει κυρίως την αρχή της δημοσιότητας, σε αντιδιαστολή με την αρχή της μυστικότητας.** (Χρίστος Παν. Δετσαρίδης όπως πιο πάνω, σελίδες 3,4)».

Το Συμβούλιο Επικράτειας ρητά δέχθηκε ότι η διοίκηση έχει «άμεση» υποχρέωση, με βάση τη γενική αρχή του διοικητικού δικαίου να χορηγεί μετά από αίτηση του διοικούμενου τα αιτούμενα διοικητικά στοιχεία, που τον αφορούν. (ΣτΕ 2196/1969, όπου «... Αι δημόσιοι υπηρέσια και τα διοίκησιν ασκούντα νομικά πρόσωπα, οφείλουν να χορηγούν τη αιτήσε των διοικούμενων αφορώντα αυτούς στοιχεία προκύπτοντα εκ των αρχείων ή άλλων εγγράφων,...»)

«Το δικαίωμα της γνώσης σημαίνει ουσιαστικά τη δυνατότητα του πολίτη να ασκήσει προληπτικό έλεγχο νομιμότητας και σκοπιμότητας, η οποία και αποτελεί την πραγματική και νομική βάση της διοικητικής πράξης, που θα εκδοθεί, και θα αποτελέσει την νόμιμη αιτιολογία της. **Κατά συνέπεια, το δικαίωμα πρόσβασης στα διοικητικά στοιχεία θεμελιώνεται στην αρχή του κράτους δικαίου, που αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση αποτελεσματικής συμμετοχής του σε αυτή**» (Χρίστος Παν. Δετσαρίδης, όπως πιο πάνω, σελίδα 9)

«Το δικαίωμα πρόσβασης στα διοικητικά στοιχεία αποτελεί **ατομικό δικαίωμα**, που βασίζεται στην ατομική ελευθερία και το δικαίωμα πληροφόρησης αποτελεί και κοινωνικό δικαίωμα, που βασίζεται στη δημόσια ελευθερία. Ορθά δε υποστηρίζεται ότι, το δικαίωμα πρόσβασης, που περιλαμβάνει και το γενικότερο δικαίωμα της πληροφόρησης αποτελεί στοιχείο του ευρύτερου δικαιώματος της γνώσης» (Χρίστος Παν. Δετσαρίδης, όπως πιο πάνω, σελίδα 14)

«Η άσκηση του δικαιώματος της πληροφόρησης και ειδικότερα του δικαιώματος πρόσβασης στα διοικητικά στοιχεία αποτελεί αναγκαία και λογική προϋπόθεση για την άσκηση άλλων συνταγματικών δικαιωμάτων, όπως αυτό της προηγούμενης ακρόασης και της δικαστικής προστασίας.

Είναι αυτονόητο, ότι η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών προϋποθέτει **έγκυρη και πλήρη πληροφόρηση**, έτσι ώστε με βασιμότητα να υποστηρίζεται, ότι η σύνδεση μεταξύ τους υποδηλώνει την κοινή τους προέλευση και το κοινό πεδίο αναφοράς τους. (Χρίστος Παν. Δετσαρίδης, όπως πιο πάνω, σελίδα 27)»

«Το αποφασίζον όργανο, σύμφωνα με μια προσέγγιση, έχοντας μελετήσει όλο το φάκελο, κατέληξε στα βασικό του συμπεράσματα, ως προς τον τρόπο αντιμετώπισης της υπό κρίση περίπτωσης και βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση κατά τη διαδικασία της ακρόασης από το διοικούμενο, που απλά γνωρίζει απλώς τα εμπειροχόμενα στην κλήση συμπεράσματα και όνι το υλικό, στο οποίο βασίστηκε η διοίκηση για να τα εξάγει. Με τη διαδικασία αυτή δεν μπορεί να αντιπαρατεθεί στην αργή αδυνατώντας να ακολουθήσει τη νοητική επεξεργασία του υλικού που τον αφορά. Κατά συνέπεια το δικαίωμα πρόσβασης στα διοικητικά στοιχεία συνδέεται και με την αρχή της ισότητας των όπλων στη διοικητική διαδικασία. (Χρίστος Παν. Δετσαρίδης, όπως πιο πάνω, σελίδα 29)»

Σχετική πρόβλεψη για το δικαίωμα του πολίτη να λαμβάνει γνώση και να έχει πρόσβαση στα διοικητικά στοιχεία, υπάρχει και στην **Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)**, Συγκεκριμένα στο άρθρο 10 παρ. 1 προβλέπεται ότι, η ελευθερία λήψης πληροφοριών από τις δημόσιες αρχές βρίσκεται στο ίδιο πλαίσιο αυξημένης προστασίας με το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης. Ο κανόνας αυτός καλύπτει, αφενός την έννοια της ελευθερίας της γνώμης και αφετέρου την ελευθερία της αναζήτησης λήψης και μετάδοσης πληροφοριών, χωρίς την παρέμβαση των δημόσιων αρχών και ασχέτως συνόρων, καλύπτοντας έτσι όλο τον κύκλο της επικοινωνίας. Τα όργανα, που προβλέπονται στην ΕΣΔΑ, εξετάζουν την συμπεριφορά των κρατικών οργάνων σε σχέση με την αρχή της ελευθερίας και το πεδίο εφαρμογής της διεθνούς διάταξης.

Περαιτέρω, με βάση τον κανόνα συμπεριφοράς και τη διαμορφωθείσα νομολογία του ΔΕΚ και του Πρωτοδικείου των ΕΚ, η αρχή της πρόσβασης στα διοικητικά στοιχεία, ως αρχή προερχόμενη από την αρχή της διαφάνειας της διοικητικής δράσης αποτελεί γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου (ΔΕΚ 7-3-1997, WWF UK, υποθ. T-105/95, ΔΕΚ 14-10-1999, Bavarian Lager, υποθ. T-309/97, ΔΕΚ 19-7-1999, Rothmans International, υποθ. T-188/1997)

Όπως είναι γνωστό από την πολυετή ενασχόληση του ΔΕΚ με την επίλυση διαφόρων θεμάτων που ανακύπτουν, έχει καθιερωθεί ένα σύνολο γενικών αρχών και δικαιωμάτων του κοινοτικού δικαίου. Παρατηρώντας τη νομολογία μπορούμε με βεβαιότητα να διαπιστώσουμε ότι και το δικαίωμα πρόσβασης του πολίτη στα διοικητικά στοιχεία αποτελεί ένα εξ αυτών, πριν ακόμη αναφερθεί στο αναθεωρημένο κείμενο της συνθήκης. Το Δικαστήριο στηριζόμενο στις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, έχει καθιερώσει τη γενική αρχή, σύμφωνα με την οποία ο κοινός νομοθέτης οφείλει να διαμορφώσει σε κάθε περίπτωση τους μηχανισμούς εκείνους διοικητικούς - δικαστικούς, που είναι αναγκαίοι για την ικανοποίηση της αξίωσης της πλήρους εναρμόνισης με το κοινοτικό δίκαιο. Οι αρχές αυτές, όπως ειπώθηκε, αποτελούν ένα είδος Συντάγματος και έχουν χαρακτήρα κανόνων δικαίου, καθόσον υπερισχύουν σε κάθε περίπτωση του εθνικού δικαίου, αφού είναι γνωστό ότι δεσμεύουν όλα τα εθνικά πολιτειακά όργανα και τα δικαστήρια των κρατών μελών. **Με δεδομένο ότι η νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι πηγή κοινοτικού δικαίου, αντιλαμβάνεται κανείς τη σπουδαιότητα του ρόλου την νομολογίας στην προστασία του δικαιώματος πρόσβασης στα διοικητικά στοιχεία τόσο σε επίπεδο κοινοτικού, όσο και σε επίπεδο διαμόρφωσης του εθνικού δικαίου. Ωστόσο θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η κοινοτική ρύθμιση δεν αφορά τις έννομες σχέσεις με την εσωτερική διοίκηση του κάθε κράτους, πλην**

όμως η επιρροή του δικαίου τα Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ιδιαίτερα σημαντική στην εσωτερική έννομη τάξη.

Άλλωστε, οι γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, μία εκ των οποίων είναι πλέον και η αρχή πρόσβασης του διοικούμενου στα διοικητικά στοιχεία, λόγω του ότι ανήκουν στο πρωτογενές δίκαιο, είναι ιεραρχικά ανώτερες του εθνικού δικαίου και υπερσχύουν κάθε διάταξης δευτερογενούς δικαίου, που αντίκειται σε αυτές. Έτσι, με δεδομένο ότι το κοινωνικό δίκαιο υπερέχει έναντι του εθνικού, κάθε αρχή που διαμορφώνεται και απορρέει από αυτό μπορεί να αντιταχθεί κατά οιασδήποτε διάταξης εθνικού δικαίου ακόμη και συνταγματικής (Χρίστος Παν. Δετσαρίδης, όπως πιο πάνω, σελίδες 62 και 63)»

Ισχυρή βάση για το αίτημα μας αποτελεί και το άρθρο 41 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η σχετική Νομολογία του ΔΕΚ ερμηνεύσει. Το άρθρο 41 αποτυπώνει τις πλέον σύγχρονες αντιλήψεις για το ρόλο και τις λειτουργίες της δημόσιας διοίκησης με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών.

Το πρώτο ειδικότερο δικαίωμα που κατοχυρώνεται στην παρ. 2 του άρθρου 41 του Χάρτη, ως εξειδίκευση του γενικότερου δικαιώματος για χρηστή διοίκηση, είναι το δικαίωμα ακρόασης του θιγόμενου πολίτη πριν από τη λήψη ενός δυσμενούς μέτρου. Η ρητή κατοχύρωση του και στο Χάρτη ως μέρος του πυρήνα του δικαιώματος για χρηστή διοίκηση καταδεικνύει το χαρακτήρα του ως θεμελιώδους αρχής της διοικητικής διαδικασίας.

Από όλα τα πιο πάνω καθίσταται αντιληπτό ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης είναι υποχρεωμένη να δώσει στο σταθμό όλες τις αιτούμενες πληροφορίες, σε σχέση με τα νομικά και πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης.

Η πιο πάνω υποχρέωση της πηγάζει και από τις αρχές της χρηστής διοίκησης.

Σύμφωνα με το άρθρο 50 του νόμου 158(1)/99, «Οι αρχές της χρηστής διοίκησης επιβάλλουν στα διοικητικά όργανα, κατά την άσκηση της διακριτικής τους εξουσίας, να ενεργούν σύμφωνα με το περί δικαίου αίσθημα, ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών διατάξεων σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση να αποφεύγονται ανεπιεικείς και άδικες λύσεις»

Σύμφωνα και με τον Σπηλιωτόπουλο (Ε.Π.Σπηλιωτόπουλος Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος Ι, 11^η έκδοση, παρ. 83), « Η αρχή της χρηστής διοίκησης επιβάλλει στα διοικητικά όργανα να ασκούν τις αρμοδιότητες τους σύμφωνα με το αίσθημα δικαίου που επικρατεί, ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς και απλώς δογματικές ερμηνευτικές εκδοχές και να επιδιώκεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις»

Ο σταθμός ζητά τα αιτούμενα στοιχεία για να αποκτήσει ουσιαστικό δικαίωμα ακρόασης και για να εξασφαλισθεί η απαραίτητη ισότητα όπλων. Ως εκ τούτου, τυχόν άρνηση της Αρχής, ισοδυναμεί και με παράβαση της αρχής της χρηστής διοίκησης.»

Εκτός από την πιο πάνω γραπτή αγόρευση ο κ. Βαλιαντής πρόσθεσε ότι σε ό,τι αφορά τις εισηγήσεις του σταθμού για ανάκληση της καταδικαστικής απόφασης θα ήθελε να αναφερθεί ότι ο σταθμός δεν έχει λάβει σήμερα απαντήσεις στις λεπτομέρειες που ζήτησε.

Η δεύτερη εισήγηση του σταθμού όπως αναφέρεται και στην γραπτή αγόρευση αφορά στην Αρχή της Καλής Πίστης και η τρίτη εισήγηση του σταθμού αφορά στο θέμα της αιτιολογίας της απόφασης της Αρχής. Ο κ. Βαλιαντής ανέφερε ότι ο σταθμός υποβάλλει ότι υπάρχει έλλειψη δέουσας έρευνας η οποία έχει άμεση σχέση με το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν υπάρχει διερεύνηση των επικρατούντων στην κυπριακή κοινωνία ηθών. Η Αρχή, ανέφερε ο κ. Βαλιαντής θα έπρεπε να διερευνήσει αν με τις εν λόγω φράσεις παραβιάζονται τα επικρατούντα ήθη. Ο κ. Βαλιαντής ανέφερε ότι ο σταθμός έφερε σήμερα ενώπιον της Αρχής μαρτυρία που ενισχύει τη θέση του σταθμού. Για την έλλειψη δέουσας έρευνας, ο λόγος που υπάρχει εισήγηση από το σταθμό για ανάκληση της καταδικαστικής απόφασης της Αρχής, είναι ξεχωριστός και βασίζεται σε καινούργιο λόγο από αυτό που έχει εξεταστεί ήδη από την υπάρχουσα απόφαση της Αρχής, ο οποίος στηρίζεται στην παντελή έλλειψη διερεύνησης των επικρατούντων στην κυπριακή κοινωνία ηθών.

Άνευ βλάβης των πιο πάνω, ανέφερε ο κ. Βαλιαντής, ο σταθμός υποβάλλει το γεγονός ότι η Αρχή όφειλε να αφήσει το σταθμό ατιμώρητο όπως έχουμε πολλές φορές καταθέσει ενώπιον της.

Η Αρχή αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της την επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Σταθμού κ. Παπαφιλίππου με ημερομ. 4.1.2007 καθώς και όλα τα

σημεία της γραπτής αγόρευσης των Δικηγόρων του σταθμού κ.κ. Χρ. Χριστοφίδη και Γ. Βαλιαντή με ημερομ. 28.1.2008 όπως αυτή κατατέθηκε ενώπιον της Αρχής από τον Δικηγόρο του σταθμού κ. Βαλιαντή στις 28.1.2008, καθώς και την προφορική αγόρευση του κ. Βαλιαντή ενώπιον της Αρχής στις 28.1.2008 παρατηρεί τα ακόλουθα:

Όσον αφορά στο αίτημα του σταθμού για περισσότερες και καλύτερες λεπτομέρειες, ως η αγόρευση του κ. Χριστοφίδη και του κ. Βαλιαντή ημερομ. 28.1.2008, η Αρχή, θα ήθελε να επισημάνει τα ακόλουθα:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών.

Το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες δικαίωμα του διοικούμενου πολίτη, και στην προκειμένη περίπτωση του εν λόγω τηλεοπτικού σταθμού.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν το θεμελιώδες δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης και της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικούμενου.

Κατόπιν της σχετικής άδειας της Αρχής, σταθμός επιθεώρησε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης στις 21.6.2006. Κατά την ημερομηνία αυτή, η Αρχή παρέδωσε αυτούσιο το σχετικό διοικητικό φάκελο προς επιθεώρηση στους δικηγόρους του σταθμού και οι δικηγόροι του σταθμού έλαβαν όσα αντίγραφα εγγράφων του διοικητικού φακέλου ζήτησαν.

Όλα τα γεγονότα, οι πληροφορίες, οι λεπτομέρειες μιας υπόθεσης προκύπτουν από το διοικητικό φάκελό της. Ο σταθμός επιθεώρησε τον διοικητικό φάκελο της εν λόγω υπόθεσης και κατά συνέπεια είχε ενώπιόν του όλα τα γεγονότα, πληροφορίες και λεπτομέρειες της υπόθεσης πριν την καθορισμένη ημερομηνία επιβολής κύρωσης στην υπόθεση.

Ο σταθμός σε καμία περίπτωση δεν στερήθηκε του δικαιώματος γνώσης, υπεράσπισης, ακρόασης, πληροφόρησης και απόκτησης των αιτούμενων εγγράφων.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, ο σταθμός έχει πλήρη και εκ των προτέρων γνώση, όλων εκείνων των στοιχείων, και τίποτα λιγότερο, από ό,τι και η Αρχή έχει κατά τη διαμόρφωση της κρίσης της, σε σχέση με τις εξεταζόμενες πιθανές παραβάσεις, γεγονός που διασφαλίζει την αρχή της ισότητας των όπλων, την οποία επικαλείται ο σταθμός.

Η ευρύτητα της ερμηνείας την οποία δίνει ο σταθμός στο δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης δεν μας βρίσκει σύμφωνους και δεν συμπίπτει καθόλου με την ουσία και τον σκοπό θέσπισης του δικαιώματος. Συνιστά κατάχρηση τόσο του δικαιώματος όσο και της διαδικασίας, αφού γίνεται χρήση και του δικαιώματος και της διαδικασίας για σκοπό καταδήλως άλλον από τον νόμιμο σκοπό για τον οποίον θεσπίστηκαν.

Σε καμιά απόφαση, νομολογία ή νομοθεσία, στα οποία παραπέμπει ο σταθμός, δεν υιοθετείται ως μέρος του δικαιώματος της προηγούμενης ακρόασης, η ακολουθούμενη από το σταθμό τακτική της υποβολής πανομοιότυπων ερωτημάτων **(τα οποία, εν πάση περιπτώσει, δεν επηρεάζουν την ουσία των υπό εξέταση παραβάσεων)**, σε σχέση με κάθε στοιχείο του διοικητικού φακέλου, τον οποίο με άδεια της Αρχής επιθεωρεί. Ερωτήματα, των οποίων οι απαντήσεις είναι αυτονόητες, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία που ορίζει τη διαδικασία διερεύνησης και εξέτασης υποθέσεων από την Αρχή, την οποία η Αρχή πιστά ακολουθεί. Ο σταθμός έχει τη δυνατότητα να υποβάλει μέσω του δικαιώματος της ακρόασης που του παρέχεται, οποιεσδήποτε εισηγήσεις

κρίνει σκόπιμο να υποβάλει, και η Αρχή οφείλει να τις λάβει υπόψη της κατά τη διαμόρφωση της κρίσης της και την έκδοση της σχετικής απόφασής της.

Όσον αφορά στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου τις οποίες επικαλείται ο σταθμός και οι οποίες αφορούν στο δικαίωμα ακρόασης, η Αρχή παρατηρεί ότι αυτές ουδεμία σχέση έχουν με τα περιστατικά και τις περιστάσεις στην εξεταζόμενη υπόθεση αφού, στην απόφαση (Προσφυγή 290/89) υπάρχει πλήρης στέρηση του δικαιώματος ακρόασης του διοικούμενου, ενώ η απόφαση επί της Προσφυγής 911/87 αναφέρεται γενικά στη σημασία του δικαιώματος ακρόασης, την οποία η Αρχή σε καμία περίπτωση δεν αμφισβητεί.

Σχετικά με τις αποφάσεις του ΔΕΚ, τις οποίες επικαλείται ο σταθμός, η Αρχή σημειώνει ότι όλα τα επικαλούμενα δικαιώματα του διοικούμενου έχουν τύχει σεβασμού και κανένα δεν έχει με οποιονδήποτε τρόπο προσβληθεί ή περιοριστεί. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί πάντα με γνώμονα το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Νομολογία, και με πλήρη σεβασμό των αρχών και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτά.

Εν πάση περιπτώσει και ανεξάρτητα από τις πιο πάνω θέσεις της Αρχής, αναφορικά με το αίτημα του σταθμού για περισσότερες και καλύτερες λεπτομέρειες, όπως αυτό καταγράφεται λεπτομερώς στη γραπτή αγόρευση του των Δικηγόρων του σταθμού στην επιστολή με ημερομ. 28.1.2008 όπως αυτή κατατέθηκε ενώπιον της Αρχής από τον Δικηγόρο του σταθμού κ. Βαλιαντή στις 28.1.2008, η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Παράγραφος 1, ερωτήματα I-VI γραπτής αγόρευσης του σταθμού ημερομηνίας 28.1.2008: Οι απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά προκύπτουν ξεκάθαρα από το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, τον οποίον ο σταθμός κατόπιν άδειας της Αρχής επιθεώρησε στις 21.6.2006.

Σε σχέση ειδικότερα με το ερώτημα V του σταθμού, η Αρχή επισημαίνει ότι ο σταθμός παραγνωρίζει το γεγονός (παρά το γεγονός ότι είναι γνωστό στο σταθμό από προηγούμενες αποφάσεις της Αρχής σε σχέση με το σταθμό) ότι υπήρξε εκχώρηση εξουσίας της Αρχής προς το Διευθυντή, με απόφασή της ημερομηνίας 4.7.2001, να ορίζει λειτουργό.

Παράγραφος 2, ερωτήματα I-V γραπτής αγόρευσης του σταθμού ημερομηνίας 28.1.2008: Οι απαντήσεις στα εν λόγω ερωτήματα του σταθμού φαίνονται στα πρακτικά της συνεδρίας της Αρχής αρ. 12/2005 ημερομηνίας 9.3.2005, όπου υιοθετήθηκε το πόρισμα της ερευνώσας λειτουργού, το οποίο είναι πλήρως αιτιολογημένο και δεν χρειάζοταν περαιτέρω αιτιολογία (βλέπε Λαυρέντιος Δημητρίου και άλλοι ν. Δημοκρατίας (1998) 3 ΑΑδ 91, ΑΕ 1436 Δημοτικό Συμβούλιο Λάρνακας ν. Mobil Oil (Cyprus) Ltd) και προσφυγή 415/2003 Πολιτιστική και Πληροφοριακή Εταιρεία «Ο Λόγος» ν. Α.Ρ.Κ) και στο οποίο φαίνεται η μαρτυρία που έκρινε σκόπιμο να λάβει υπόψη της η λειτουργός. Επιπλέον, στα προαναφερθέντα πρακτικά φαίνεται καθαρά ποιοι ήταν παρόντες στη συνεδρία της Αρχής και ότι, κατά τη λήψη της απόφασης δεν παρίστατο κανένα άλλο πρόσωπο εκτός από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα μέλη.

Παράγραφος 3, ερωτήματα I-III γραπτής αγόρευσης του σταθμού ημερομηνίας 28.1.2008: Οι απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά προκύπτουν από το σημείωμα που αποτελεί το πόρισμα της λειτουργού. Το πόρισμα, που βρίσκεται στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, τον οποίο ο σταθμός επιθεώρησε, είναι πλήρως αιτιολογημένο και έχουν συνυποβληθεί από το Λειτουργό όλα τα σχετικά στοιχεία, όπως επιβάλλει και ο Κανονισμός 42(5) ΚΔΠ 10/2000.

Όπως αναφέρεται και στην απόφαση της Αρχής με ημερομ28.1.2006 ο σταθμός επιθεώρησε το διοικητικό φάκελο της Υπόθεσης στις 21.6.2006 και όπως διαπίστωσε η διερεύνηση της παρούσας υπόθεσης προέκυψε μετά από δύο ανώνυμα παράπονα. Ο

σταθμός είχε την ευκαιρία να ελέγξει και τα έντυπα διερεύνησης παραβάσεων όπου το χώρο όπου καταγράφονται τα στοιχεία του παραπονούμενου υπάρχει η ένδειξη «ανώνυμος» και συνεχίζει να ισχυρίζεται ότι παραμένει αδιευκρίνιστο εάν ο παραπονούμενος παρέμεινε ανώνυμος ή αν είχε δώσει εθελουσίως τα στοιχεία του. Η Αρχή επισημαίνει ότι από το πόρισμα της λειτουργού καθώς και από τα έντυπα διερεύνησης παραβάσεων διαφαίνεται **ξεκάθαρα** ότι η διερεύνηση προέκυψε μετά από δύο ανώνυμα παράπονα **εξ ου και σύμφωνα με τον κανονισμό 41(2)** η Αρχή προέβη σε αυτεπάγγελτη διερεύνηση αφού λόγω της πληροφόρησης που έτυχε μέσω των ανώνυμων παραπόνων υπέπεσε στην αντίληψή της ότι δυνατό να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών. Η Αρχή τονίζει επίσης ότι οι λεπτομέρειες του παραπόνου έχουν κοινοποιηθεί στο σταθμό αφού έχει δοθεί η ευκαιρία στο σταθμό να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού Αρ. Φακ. Πρ. 328/2004(1) ημερομ. 22.11.2004, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με την πιθανή παράβαση. Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Παράγραφος 4, ερωτήματα I-II γραπτής αγόρευσης του σταθμού ημερομηνίας 28.1.2008: σχετικά με τα ερωτήματα I και II, η Αρχή επισημαίνει ότι, η Λειτουργός, η οποία ανέλαβε τη διερεύνηση της παρούσας υπόθεσης, διαπίστωσε πιθανές παραβάσεις οι οποίες περιέχονται στον Πίνακα Α' (το αποκαλούμενο από το σταθμό «κατηγορητήριο»), που επισυνάπτεται στο πόρισμά της ημερομηνίας 22.11.2004. Στον Πίνακα Α', εκτίθενται λεπτομερώς οι παραβάσεις, ο χρόνος και η ημερομηνία που

διαπράχθηκαν καθώς επίσης και οι σχετικές πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (ΚΔΠ 10/2000). Ο Πίνακας αυτός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του πορίσματος στο οποίο αναφέρεται επανειλημμένα η διαπίστωση πιθανών παραβάσεων. Η Αρχή, στη συνεδρία της ημερομηνίας 9.3.2005, εξέτασε το πόρισμα της λειτουργού, που υπέβαλε σύμφωνα με τον Κανονισμό 42(5) Κ.Δ.Π. 10/2000 και αποφάσισε όπως η υπόθεση προωθηθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό 42(6) Κ.Δ.Π. 10/2000, με ενημέρωση του σταθμού και πρόσκλησή του να δηλώσει κατά πόσον επιθυμεί να είναι παρών κατά την εξέτασή της. Επομένως, η Αρχή, στην εν λόγω συνεδρία, υιοθέτησε το πόρισμα της λειτουργού καθώς και τον Πίνακα Α' που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του, αφού κρίθηκε ότι στοιχειοθετούνταν πιθανές παραβάσεις.

Παράγραφος 5, ερωτήματα I-II γραπτής αγόρευσης του σταθμού ημερομηνίας 28.1.2008: Η Αρχή παραπέμπει το σταθμό στην απόφασή της ημερομ.28.6.2006 στην οποία καταγράφονται λεπτομερώς όλες οι επιστολές του σταθμού συμπεριλαμβανομένων και αυτών στις 24.3.2005 και 23.6.2006.

Εξάλλου, η Αρχή, όπως και στην απόφασή της ημερομ. 28.6.2006 ρητώς αναφέρεται, έχει ακούσει την υπεράσπιση του σταθμού, την οποία αφού μελέτησε (όπως πάντοτε πράττει) έχει σχολιάσει στην απόφασή της.

Παράγραφος 6, ερωτήματα I-II γραπτής αγόρευσης του σταθμού ημερομηνίας 28.1.2008: όσον αφορά τα ερωτήματα I και II, η Αρχή επισημαίνει ότι, το σημείωμα της λειτουργού ημερομηνίας 29.3.2005 δεν αποτελεί πόρισμα. Αποτελεί εσωτερικό σημείωμα, το οποίο υποβλήθηκε από τη λειτουργό προς την Αρχή, για σκοπούς ενημέρωσής της Αρχής για την πορεία της υπόθεσης, από το στάδιο που οι κατηγορίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού, μέχρι που ο σταθμός υπέβαλε στην Αρχή, τις θέσεις του με την επιστολή του προς την Αρχή ημερομηνίας 24.3.2005.

Αναφορικά με το ερώτημα II που θέτει ο σταθμός, η Αρχή αναφέρει ότι, δεν τίθεται θέμα αξιολόγησης του εν λόγω εσωτερικού σημειώματος. Το εσωτερικό αυτό σημείωμα αποστέλλεται στον Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και μέλη της Αρχής, με το πρόγραμμα της εκάστοτε συνεδρίας της για σκοπούς ενημέρωσης.

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού για ότι «...η καταδικαστική απόφαση ημερ. 28/6/2006 κοινοποιήθηκε στο σταθμό την 6/12/2006, δηλαδή 6 σχεδόν μήνες μετά την έκδοσή της. Είναι η θέση μας ότι με τις πιο πάνω ενέργειες της η καθ'ής ενήργησε κατά παράβαση της Αρχής της Καλής πίστης και επομένως κατά παράβαση νόμου, εφόσον η Αρχή της Καλής πίστης βρίσκεται κωδικοποιημένη και στο άρθρο 51 του νόμου 158(Ι)/99», και τους λοιπούς σε σχέση με το θέμα αυτό ισχυρισμούς του, η Αρχή επισημαίνει ότι εξετάζει υποθέσεις και επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις ακολουθώντας τις διαδικασίες όπως αυτές καθορίζονται από τη νομοθεσία της. Ταυτόχρονα ως διοικητικό όργανο οφείλει να συμμορφώνεται ως προς τις πρόνοιες του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158 (Ι) του 1999 και την υπάρχουσα νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε πλείστα όσα θέματα, όπως σύνθεσης και λήψης αποφάσεων κατά τα διάφορα στάδια της ενώπιον της διαδικασίας.

Το διοικητικό όργανο πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, να ασκεί την αρμοδιότητά του μέσα σε εύλογο χρόνο. Ο εύλογος χρόνος δεν είναι έννοια αμιγώς χρονολογική. Ο καθορισμός του εύλογου χρόνου, σύμφωνα πάντα με το άρθρο 10 του εν λόγω Νόμου, εξαρτάται από τις εκάστοτε ειδικές συνθήκες.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ως επίσης και το μεγάλο αριθμό υποθέσεων που η Αρχή καλείται να εξετάσει αυτεπάγγελτα ή κατόπιν παραπόνων του κοινού, το διαρρέυσαν διάστημα από τη διάπραξη των επιδίκων παραβάσεων μέχρι την τελική απόφαση της Αρχής είναι το ευλόγως και δικαιολογημένα αναγκαίο και η Αρχή δεν

κάνει δεκτό τον ισχυρισμό περί διαρρεύσαντος μεγάλου διαστήματος και συνεπακόλουθα καθυστερήσεως.

Κατάκολουθιαν των ανωτέρω, η Αρχή δεν κάνει δεκτό τον ισχυρισμό περί διαρρεύσαντος μεγάλου χρονικού διαστήματος και συνεπακόλουθα παραβίασης της αρχής της καλής πίστης. Ούτε και αποδέχεται τους ισχυρισμούς του σταθμού περί ασυνέπειας και κακοπιστίας της Αρχής, εξαπάτησης και ταλαιπωρίας του, και συνεπακόλουθα παραβίασης της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.

«Η ασυνεπής, αντιφατική συμπεριφορά της διοικήσεως (venire contra factum proprium) προσβάλλει την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη και μπορεί να συνεπάγεται την παρανομία της διοικητικής πράξεως. Συγκεκριμένα, **κακόπιστη είναι η συμπεριφορά της διοίκησης όταν αίρει εκ των υστέρων** στην συγκεκριμένη περίπτωση κίνητρα που πρόβλεψε ο νόμος για να προσελκύσει ορισμένη συμπεριφορά του ιδιώτη (συχνά στη νομοθεσία επενδύσεων ή εισαγωγής ξένου συναλλάγματος)· **ή όταν αντίκειται σε υποσχέσεις ή σε «δεσμευτικές» ή σε «επίσημες» πληροφορίες των αρμόδιων αρχών...**» (Π.Δ.Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, τέταρτη έκδοση, σελ.183)

Η Αρχή ουδέποτε προέβη σε πρακτική ή είχε συμπεριφορά την οποία μεταγενέστερα αναίρεσε, ούτε ποτέ έδωσε υποσχέσεις ή δεσμευτικές ή «επίσημες» πληροφορίες, ή είχε συμπεριφορά τέτοια, ώστε να μπορεί να χαρακτηριστεί κακόπιστη και ασυνεπής ή να δικαιολογεί την ισχυριζόμενη δημιουργηθείσα πεποίθηση του σταθμού, ότι η Αρχή θα τον απάλλαζε στην παρούσα υπόθεση.

Περαιτέρω, και παρά το γεγονός ότι, όπως έχει προαναφερθεί, η Αρχή απορρίπτει τους ισχυρισμούς του σταθμού περί παραβίασης των αρχών της χρηστής διοίκησης και καλής πίστης, η Αρχή παραπέμπει στο πιο κάτω απόσπασμα της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί της προσφυγής 959/2004 G. P. IRON & WOOD MAKERS LTD V. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΕΣΩ 1.ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ 2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ):

«Τα άρθρα 50 και 51 του περί των Γενικών Αρχών του περί Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν.158(I)/99, παραπέμπουν στις αρχές της χρηστής διοίκησης και της καλής πίστης και επιβάλλουν όπως η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο. Δεν θα πρέπει όμως να ξεχνούμε ότι η καλή πίστη δεν καταλήγει και σε κατάργηση της νομιμότητας στη λειτουργία της διοίκησης (*Δημοκρατία ν. Παπαφώτη (1997) 3 Α.Α.Δ. 191, 196*). Η αρχή της καλής πίστης σκοπεύει στον αποκλεισμό της αυθαιρεσίας στη διοικητική λειτουργία αλλά δεν υπερφαλαγγίζει, όπως τονίζεται στην *Tamassos Suppliers ν. Δημοκρατίας (1992) 3 Α.Α.Δ. 60*, την αρχή της σύννομης λειτουργίας της διοίκησης που είναι συνυφασμένη, όπως και κάθε κρατική λειτουργία, με την αρχή του κράτους δικαίου». (Προσφυγή Αρ. 959/2004 G. P. IRON & WOOD MAKERS LTD V. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΕΣΩ 1.ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ 2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)).

Από την ως τώρα λειτουργία της Αρχής και τη διαδικασία που πάντοτε ακολουθούσε και ακολουθεί, και την οποία ο σταθμός γνωρίζει πάρα πολύ καλά από άλλες ενώπιον της Αρχής υποθέσεις του, αν η Αρχή αποφάσιζε την απαλλαγή του σταθμού στην υπό εξέταση υπόθεση, θα το έπραττε με γραπτή και πλήρως αιτιολογημένη απόφασή της, την οποία θα κοινοποιούσε στο σταθμό. Απαλλαγή χωρίς γραπτή και πλήρως αιτιολογημένη απόφαση θα συνιστούσε αντιφατική συμπεριφορά εκ μέρους της Αρχής. Κατά συνέπειαν, η εικασία του σταθμού περί απαλλαγής δεν δικαιολογείται.

Με βάση τα ανωτέρω, η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του σταθμού περί ασυνέπειας και κακοπιστίας της και περί παραβίασης της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.

Η Αρχή, ουδέποτε επέδειξε ασυνεπή και αντιφατική συμπεριφορά η οποία να προσβάλλει την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του σταθμού απέναντι της και ουδέποτε εκμεταλλεύτηκε καταστάσεις ή δημιούργησε καταστάσεις πλάνης ή απάτης του σταθμού, συμπεριφορά που θα δικαιολογούσε τους πιο πάνω αβάσιμους και αδικαιολόγητους ισχυρισμούς του, ως επίσης την αβάσιμη και αδικαιολόγητη ισχυριζόμενη πεποίθησή του για απαλλαγή του από τις επίδικες παραβάσεις.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του σταθμού για «Αναιτιολόγητη Απόφαση» και «έλλειψη δέουσας έρευνας» η Αρχή τους απορρίπτει και παραπέμπει στο σταθμό στην απόφασή της ημερομ.28.6.2006.

Ως προς τον ισχυρισμό του σταθμού σε σχέση με την παραίτηση του μέλους της Αρχής κ. Νίκου Παπαμιχαήλ παρατηρούμε τα ακόλουθα:

Το υφιστάμενο διοικητικό όργανο, η Αρχή, είναι το ίδιο και το αυτό όργανο που διορίστηκε στις 15.6.2004 με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ.60.421. Δεν υπάρχει νέα πράξη συγκρότησης της Αρχής, ούτε νέο συλλογικό όργανο όπως ισχυρίζεται ο σταθμός. Για να υπάρξει νέα πράξη συγκρότησης της Αρχής, απαραίτητες προϋποθέσεις είναι η λήξη της εξαετούς θητείας της υφιστάμενης Αρχής και ο διορισμός νέας Αρχής από το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική απόφασή του, προϋποθέσεις οι οποίες δεν συντρέχουν.

Αντιθέτως με τα όσα ισχυρίζεται ο σταθμός, στην περίπτωση της Αρχής, δεν υπάρχει συγκρότηση νέου οργάνου αλλά υπάρχει σύμφωνη με το Νόμο παραίτηση μέλους, κένωση της θέσης του και νέος διορισμός -με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου- για πλήρωση της κενής θέσης για το υπόλοιπο της θητείας της Αρχής. Είναι νομότυπη τόσο η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ, όσο και ο διορισμός του κ. Μιχαηλίδη.

Η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ είναι καθόλα σύμφωνη με τις πρόνοιες του Νόμου 7(I)/98.

Το **άρθρο 5(1)(β)** του Νόμου προβλέπει:

«5.—(1) Η θέση του προέδρου, του αντιπροέδρου ή μέλους της Αρχής κενούται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Σε περίπτωση θανάτου·

(β) σε περίπτωση παραίτησης που υποβάλλεται γραπτώς στο Υπουργικό Συμβούλιο·

(γ) σε περίπτωση έκπτωσης που αποφασίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο—

(i) λόγω ανάληψης αξιώματος ή θέσης σε οποιοδήποτε πολιτικό κόμμα· ή

(ii) λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς.

Το **άρθρο και 5(2)** του Νόμου προβλέπει:

(2) Σε περίπτωση που η θέση του προέδρου, του αντιπροέδρου ή μέλους της Αρχής κενούται πριν από τη λήξη της θητείας του, το Υπουργικό Συμβούλιο προβαίνει σε νέο διορισμό για πλήρωση της κενής θέσης για το υπόλοιπο της θητείας του».

Το **άρθρο 7(9) του Ν7(I)/98** επίσης προβλέπει ότι :

«Η χηρεία θέσης της Αρχής ή ελάττωμα στο διορισμό μέλους της δεν επιφέρει ακυρότητα των πράξεων ή των διαδικασιών της».

Σχετική είναι η απόφαση στις Προσφυγές 341/04 και 549/04 Παιδικό Κανάλι Το Ένα Λιμιτεδ και Gussi Holdings Ltd εναντίον Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, όπου το Ανώτατο Δικαστήριο, αναφερόμενο στο άρθρο 7(9) του Νόμου και την παραίτηση του κ. Κακογιάννη -από προηγούμενη σύνθεση της Αρχής- έκρινε ότι «Προβλέπεται ρητά στο Νόμο ότι οι διαδικασίες συνεχίζονται έστω και αν παραιτείται μέλος της («λόγω χηρείας θέσης της Αρχής»). Συναφώς η παραίτηση του κ. Κακογιάννη από τη θέση του μέλους δεν μπορεί να οδηγήσει σε ακυρότητα την επίδικη απόφαση».

Αν ίσχυαν όσα ισχυρίζεται ο σταθμός σχετικά με την παραίτηση και διορισμό μέλους της Αρχής και τις συνέπειες αυτών, τυχόν παραίτηση μέλους της Αρχής και/ή διορισμός νέου μέλους θα σήμαινε παράλυση όλων των διαδικασιών και μη λειτουργία της Αρχής, αποτέλεσμα παράλογο και σίγουρα εκτός του σκοπού του Νομοθέτη ο οποίος προκειμένου να διασφαλίσει την συνέχιση της λειτουργίας της Αρχής σε περιπτώσεις παραίτησης και/ή διορισμού μέλους της, θέσπισε τις ανωτέρω αναφερθείσες διατάξεις του Νόμου 7(Ι)/98.

Ο σταθμός επικαλείται 2 αποφάσεις ως σχετικές με το θέμα και ως υποστηρικτικές των πιο πάνω ισχυρισμών του, στην υπόθεση *The Republic of Cyprus, through the Public Service Commission v. Yiannis Safirides*, Appeal No.332(1985) 3 CLR, 163 και στην υπόθεση 655/2003 Βραχίμης Χατζηχάνας εναντίον Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω ΕΔΥ. Η Αρχή σε σχέση με τις αποφάσεις αυτές σημειώνει:

A. και οι 2 αυτές αποφάσεις αναφέρονται σε πράξεις της ΕΔΥ μετά από προφορικές συνεντεύξεις υποψηφίων.

B. και στις 2 αποφάσεις που επικαλείται ο σταθμός υπήρξε αρχική απόφαση της ΕΔΥ υπό συγκεκριμένη σύνθεση η οποία ακυρώθηκε με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και ακολούθως υπήρξε νέα απόφαση της ΕΔΥ με άλλη σύνθεση (νέα σύνθεση/ άλλο όργανο) η οποία υιοθέτησε κρίσεις της προηγούμενης σύνθεσης οργάνου αναφορικά με προφορικές συνεντεύξεις και προσόντα υποψηφίων.

Επίσης, στις από το σταθμό αναφερόμενες υποθέσεις, οι ακυρωθείσες αποφάσεις λήφθηκαν στο στάδιο της επανεξέτασης της υπόθεσης μετά από ακύρωση της απόφασης του διοικητικού οργάνου με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Είναι σαφές ότι, οι αποφάσεις που επικαλείται ο σταθμός αναφέρονται σε ξένα σε σχέση με την Αρχή περιστατικά και διαδικασίες ως επίσης σε γεγονότα που ουδεμία σχέση έχουν με την παρούσα υπόθεση.

Θέση της αρχής είναι ότι τόσο η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ όσο και ο διορισμός του κ. Μιχαηλίδη είναι καθόλα νομότυπα και δεν επηρεάζουν με κανένα τρόπο τη διαδικασία ή τις αποφάσεις της Αρχής σχετικά με την παρούσα υπόθεση.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού ότι *«Έστω και την υστάτη ο σταθμός καλεί την Αρχή να ανακαλέσει την απόφαση της ημερ.28/6/2006, βάσει όλων των αρχών του διοικητικού δικαίου που συνθέτουν την γενική αρχή της Χρηστής Διοίκησης καθώς βάσει των αρχών που διέπουν τα της ανάκλησης παρανόμων διοικητικών πράξεων. (παραπέμπουμε ενδεικτικά στα άρθρα 50 και 54 του Νόμου 158(1)/99), η Αρχή επισημαίνει ότι δεν προκύπτει οιοσδήποτε λόγος για ανάκληση της απόφασής της και ότι ο σταθμός δεν παρουσίασε οποιαδήποτε νέα στοιχεία που να δικαιολογούν ανάκληση της απόφασης της Αρχής.*

Η Αρχή επισημαίνει για ακόμα μια φορά ότι στην παρούσα υπόθεση δεν κρίνεται η χρήση της κυπριακής διαλέκτου σε γενικό επίπεδο, αλλά η επαναλαμβανόμενη χρήση της λέξης 'κτηνόν', γεγονός που δεν συνάδει με το επίπεδο γλωσσικής επικοινωνίας που οφείλει να προβάλλει η τηλεόρασης, ούτε συνάδει με την υποχρέωση του σταθμού για πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Ο κάθε σταθμός πρέπει να έχει ως μέτρο σύγκρισης για την αναβάθμιση του ποιοτικού επιπέδου των εκπομπών του, εκπομπές που ευρίσκονται σε υψηλό ποιοτικό επίπεδο που συνάδει με την κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και διακρίνονται για το περιεχόμενο τους, την ευρηματικότητά τους, τον καλό προγραμματισμό τους και τα κακώς έχοντα της κοινωνίας.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του κ. Οδυσσέως ότι τα παιδιά έχουν εξοικειωθεί με τέτοιες λέξεις και του κ. Νικολάου ότι οι άνθρωποι της τέχνης, θεολόγοι, απλοί, λαϊκοί

αφού ρωτήθηκαν, κανένας από αυτούς δεν έδειξε να προσβάλλεται, η Αρχή κρίνει ότι το η τήρηση των προνοιών του νόμου δεν εξαρτάται από το γεγονός ότι επειδή συμβαίνουν και χειρότερα, ή επειδή κάποιιοι δεν προσβάλλονται από το άκουσμα τέτοιον λέξεων, οι παραβάσεις δεν υφίστανται και δεν θα πρέπει να τιμωρούνται.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των προφορικών και γραπτών απόψεων του σταθμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως και των προφορικών καταθέσεων των μαρτύρων που κάλεσε, ως επίσης τη σοβαρότητα των παραβάσεων και τη συμπεριφορά του σταθμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων, κρίνει και αποφασίζει όπως επιβάλει στο σταθμό κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(4) (υποστοιχείο 3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) που έγινε στις **16.11.2004**, η Αρχή επιβάλλει το διοικητικό πρόστιμο των **€2,000**.
- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(β) (υποστοιχείο 1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) που έγινε στις **16.11.2004**, η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 3, στο οποίο έχει επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(1) (υποστοιχείο 2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) που έγινε στις **16.11.2004**, η Αρχή επιβάλλει την κύρωση της προειδοποίησης.

Η Αρχή επισημαίνει για ακόμα μια φορά ότι θεωρεί τις πιο πάνω παραβάσεις ως πολύ σοβαρές και καλεί τον σταθμό να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας. Η

Αρχή θα παρακολουθεί τον σταθμό και σε περίπτωση επανάληψης παρόμοιων παραβάσεων θα είναι πολύ πιο αυστηρή.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€2,000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Λ.Λ.